Ч. 224 (14.767). ЛЬВІВ, ВІВТОРОК 12. ЖОВТНЯ 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Франції загрожує страйк 80.000 робітників.

Якщо національна федерація металюрґічних працедавців не схоче порозумітися з професійними спілками металевих робітників у справі підвишки платень, 18. ц. м. вибухне страйк 80.000 робітників металюрґічного промислу.

ВИСЛІД ФРАНЦУСЬКИХ САМОУПРАВНИХ ВИБОРІВ.

Вчора відбулись у цілій Франції вибори до самоуправних органів; до ніяких інцидентів не дійшло.

В год. 3.30 досвіта міністерство внутрішніх справ оголосило частинні висліди виборів до департаментальних рад, себто розподіл 1459-ох мандатів (на 1625), у 1022-ох виборчих округах вибори дали остаточні висліди, в 1437-ох відбудуться другі вибори. Частинні висліди такі: комуністи зберегли 5, здобули 3, втратили 2; соціялісти — 75, 18, 7; франц. соціялісти — 8, 1, 3; соц. республиканці — 16, 3, 6; соціялісти незал. — 5, 0, 3; радикали Пельсана — 1; радикальні соц. — 796, 31, 55; радикали — 70, 22, 21; людові демокр. — 12, 3, 1; ліві республ. — 170, 18, 26; респ.-дем. унія — 158, 42 17; консерватисти — 53, 4, 9; суспільна партія 3, 3, 0; людова партія — 0, 1, 0.

Щодо рад підпрефектур (повітів) оголошено приділ 1260-ох мандатів (на 1867), з того в 784-ох округах вибори дали остаточні висліди, в 476-ох вибори відбудуться ще раз. Частинні висліди такі: комуністи зберегли 9, здобули 2, втратили 1; соціялісти — 38, 19, 14; французькі соціялісти — 1, 2, 0; соц. республ. — 7, 3, 4; соц. незалежні — 3, 1, 7; радикали Пельсана — 0, 1, 0; радикали-соц. — 179, 29, 35; незал. радикали — 51, 11, 21; люд. демокр. 26, 6, 0; ліві республ. — 107, 21, 25; респ.-дем. унія — 188, 31, 24; консерватисти — 35, 10, 4; суспільна партія — 2, 9, 6.

Італійська відповідь у справі добровольців.

Вчора вечором оголошено італійську відповідь на англьо-французьку ноту у справі евакуації добровольців з Еспанії.

Італійський уряд висловлює вдоволення, що Франція дає запевнення щодо незалежности Еспанії та, що змагає до того, щоб еспанська справа перестала бути джерелом постійних піврень та непорозумінь. Таке саме становище Італії, яка нераз його здеклярувала. Вона разом з Німеччиною перша запропонувала заборону вступу та евакуацію добровольців.

Але запрошення на конференцію 3-ох великодержав Італія не може приняти, бо ця справа торкається ще й інших держав і також Бурґосу та Валенсії, яка взагалі не погоджується на евакуацію добровольців зі своєї армії.

Щоб не доводити до дальших комплікацій, необхідно вести переговори у льондонському комітеті неінтервенції.

Італія не візьме участи в ніякій конференції, куди не запросять Німеччини.

—o—

Невідомі контрторпедовці затопили еспанський корабель.

Два контрторпедовці невідомого походження заатакували у віддалі 45 морських миль від альжирських берегів еспанський корабель „Кабо Сан Томе", який вертався зі СССР. На кораблі вибухла пожежа і він осів на мілині. 1 моряк убитий, 6 ранених.

На сиґнал „СОС" надлетіли французькі гідроплани, та у міжчасі оба контрторпедовці втекли.

Авас подає: Рибаки, що були близько „Кабо Сан Томе", бачили, що той корабель відстрілювався, заки осів на мілині. Двох важкоранених моряків зпоміж вирятуваних померло.

АНАРХІСТИЧНА ЗМОВА У МАДРИДІ?

Париський „Ле Пті Журналь" довідується, що у Мадриді викрили нову змову й арештували коло тисячі осіб. Арештованих масово розстрілюють.

Японська відповідь Женеві-Вашинґтонові.

Японське міністерство закордонних справ проголосило комунікат такого змісту: Цісарський уряд з прикрістю стверджує, що Ліґа Націй і американський уряд обвинувачують Японію в нарушенні миру і договору 9 держав. Японський уряд твердить, що не Японія, лише Китай викликав конфлікт, вдаряючи в японські права. Справжнім ворогом миру є Китай, який зі свого протияпонського наставлення зробив принцип національної політики та ужив збройної сили, щоб нарушити японські інтереси

—o—

Юґославянський уряд резиґнує з конкордату.

Юґославянський уряд рішив не предкладати сенатові до ратифікації конкордат з Ватиканом, бо за два місяці від заворушень внутрішньо-політична атмосфера не успокоїлася. Урядові кола сподіються, що православна опозиція ослабне.

Совітська морська база в Лібаві?

Від довшого часу стоїть у пристані Лібаві (Латвія) загадковий корабель „Яроп", який кілька разів зміняв назву, капітана і навіть прапор. У звязку з тим італійська „Ґазета дель Пополо" оголошує ревеляційну вістку, що Латвія заключила зі СССР тайний договір, на основі якого Лібава має стати базою совітської воєнної фльоти. Совітські специ переводять буцімто там під наглядом аґентів ГПУ стратеґічні будівельні праці.

„Буржуазні націоналісти" на Кримі.

У наркомі рільництва кримської автономної республики недавно викрили шкідників, тепер найшли там „буржуазних націоналістів". Там відбудеться небавом чистка. (ПАТ.).

Ніщо під сонцем не нове...

Львів, 11. жовтня 1937.

Що-правда: давно вже цього не бувало. Ходили вулицями Львова гуртки молодців, кричали „преч з гайдамакамі" і „нех жие Польска народова" та — били вікна й вивіски: у крамницях Маслосоюзу, у книгарні Т-ва Шевченка, в „Доставі". За ними бігли міські хлопчаки і підтримували оклики, вдоволені, що є „забава". Молодці час до часу зупинялись, коло них моментально збіралась юрба та один із многонадійних молодих людей виголошував імпровізовану промову, що складалась теж із кількох окликів, в яких „преч" чергувалося з „нех жие". Оклики, біганина, дзеленькіт битих шиб — все це витворювало настрій навпів паніки, навпів несмаку. Ніби й неповажна штука, але характеристичний симптом. Адже це знову пригадувалась вулиця: польська вулиця пригадувалась українському світові культурної та господарської творчої конструктивної праці.

Не знаємо, з якими почуваннями гляділи на ті вчорашні протиукраїнські демонстрації польські громадяни. Частина їх напевне ликувала, частина ставилась може байдужно; припускаємо, що може були й такі, які з журбою призадумувались над небезпечними для польського народу і польської держави стежками, по яких бродить польська молодь — з камінням у кишенях, з палками у руках, зі словами ненависти на устах. Бо камінь і палка — це небезпечна річ: не тільки для тих, проти яких вони сьогодні звертаються, але і для тих, проти яких тими самими руками можуть звернутися завтра. Адже ледви кілька днів тому читали ми в одному варшавському проурядовому щоденнику високо-розумні слова, що молодь, яка стосує терор, привикає до нього і все шукає собі предмету, супроти якого можнаб стосувати терор. Небезпечна штука.

Небезпечна штука, коли вулиця доходить до голосу у справах відносин між двома націями в одній державі. Бо дійсно: чи можна мати до вулиці претенсії, що вона не здає собі справи з таких речей, як конечність, необхідність і неминучість, щоб кількаміліоновий відлам великого народу творив власні культурні й господарські орґанізації, і що культурне й господарське піднесення всіх громадян лежить в інтересі не тільки того чужонаціонального народу, але й держави? Чи можна мати претенсії до тих молодців, що вони кричать „геть", не призадумуючись: чи можна це „геть" стосувати до міліонів автохтонного народу та ще й реалізувати те гасло — биттям вікон і вивісок культурно-господарських установ?!

Зле діється з польсько-українськими відносинами, коли вулиця має у них голос. На жаль, забірає той голос щораз частіше: ухвалами, резолюціями, пресовими статтями, [illegible]. У сліпому куті найшлись ті відносини і направду оклики „геть" та стукіт каменів не витягнуть їх відтіль. Бо розвій живої нації та проблема міжнаціональних взаємин — це така справа, яка залежить від законів, сильніших від найголосніших окликів і найбільшої кількости засобів нищення матеріяльного майна. Стримати розвиток живої нації таксамо не можна ніякими руїнницькими силами, як не можна кермувати взаєминами двох націй — методами вуличних ексцесів.

Польської вулиці з її вчорашніми представниками й „ідеольоґічними виразниками" не

легковажимо. Знаємо, що та вулиця витворює настрій, а настрій у суспільно-політичних справах — це немаловажний чинник; особливож тоді, коли той, хто той настрій витворює, є єдиним активним, метким і послідовним підметом. Не легковажимо собі польської вулиці, бо знаємо історію рідного краю у давньому й недавньому минулому.

Але й не маємо найменшого нахилу робити з виступів польської вулиці нашої трагедії! Не будемо вважати для себе трагедією навіть тоді, коли здійснилась би мрія вчорашніх героїв львівського дня і їхня акція, що обмежилася вчора тільки до кількох крамниць, обхопила би багато-багато ширші кола і нанесла багато-багато більше шкоди українському матеріяльному дорібкові. Бо прецеденси вже бували. В ніякій іншій ділянці стара латинська пословиця „ніль нові суб солі“ не має такого застосування. І в нас і в інших народів, і не тільки за останніх кільканацять літ, але й у всесвітній історії впродовж віків. І з наших та чужих прецеденсів відомо, що трагедією нації буває тільки її власна недуга, а не удари ззовні. Коли залізо не ослаблене іржою — воно під молотом гартується на сталь! Очевидно — не тужимо за новими жертвами, бо й не були ми ніколи прихильниками політики катастроф — ані супроти інших, ані супроти себе самого. Але й нервовий настрій, викликуваний вуличним терором, нервів нас не позбавить. Ані тепер ані на будуче. Бо ми надто глибоко свідомі української національної сили і надто певні, що навіть деякі прикрі та шкідливі недокладности у нашій хаті — це речі минаючі, це нестрашні недуги здорового організму. Невмирущого національного організму.

—o—

Знаменита ідея і кепська її пропаганда.

Поміщуючи статтю такого поважного діяча, як п. Андрій Жук, як голос у дискусії над болючою справою Всеукраїнського Національного Конгресу, зазначуємо, що погляди п. В. Приходька, з якими він полемізує, були виключно особистими поглядами п. Приходька. Розписуючи анкету в справі „нормалізації“, ми відразу підкреслили, що „за кожний голос відповідає тільки його ш. автор і ніхто більше“. Через те й ми вже не давали ніякої редакційної примітки до тієї статті.

Редакція.

Від кількох літ зі сторінок української національної преси не сходить справа Всеукраїнського Національного Конгресу. Тепер справа опинилась на мертвій точці, а проте вона не перестає цікавити й хвилювати український загал. На превеликий жаль, пресова дискусія, замісць вияснити остаточно характер, цілі й завдання Конгресу, вводить у ці справи зайву путанину. Таким робом можна мати претенсію не тільки до тих українських кол, від яких безпосередньо залежить реалізація конгресової ідеї, але й до тих, що її пропагують і невмілою пропагандою шкодять одночасно самій справі.

ФІКЦІЯ УНІВЕРСАЛЬНОСТИ В. Н. КОНГРЕСУ.

Головним пропагатором ідеї Конгресу є п. Віктор Приходько. Тому, що він одночасно є секретарем ініціятивного конгресового Комітету у Празі, його статті на конгресові теми набірають неначе офіціяльного характеру, тим більше, що п. Приходько виступає немов в імені всієї наддніпрянської еміграції чи навіть всього позагалицького українського громадянства („ми наддніпрянці і все позагалицьке українське громадянство...“ — „Діло“ ч. 146. з 22. X.). Маю враження, що саме в наслідку статтей п. Віктора Приходька українське громадянство почало розуміти Всеукраїнський Національний Конгрес, як установу, яка має обхопити абсолютно всі ділянки українського національного життя, має стати **універсальним політичним чинником, заступивши всі істнуючі чинники**, та взагалі не поминути ні одного кутика землі, де живуть тепер українці, та ні одної практичної справи, за яку бореться чи якою цікавиться український нарід на якому-небудь клаптику землі. Читачі статтей п. В. Приходька мусіли теж набрати такого переконання, що досить буде, коли збереться разом кількадесять чи кількасот осіб, уроджених в ріжних краях ріжних континентів, що признають спільні українські національні ідеали і щось для них роблять, а буде вже врятована українська справа та спадуть на українство всі благодати, як манна з неба. Такі універсальні надії, що вяжуться з отим пропагованим універсальним характером Всеукраїнського Національного Конгресу, є — на мою скромну думку — чи не одною з найповажніших помилок, через які досі Конгрес не відбувся, не замикаючи, очевидно, очей і на ті безпосередні причини, що трапилися в останніх двох роках.

ПРИГАДКА ДВОХ ПОДІЙ.

За час свого трицятьлітнього перебування на еміграції був я свідком або й активним учасником ріжних всеукраїнських акцій, які не приводили до практичного висліду і кінчались невдачею саме через надто широкий і надто розплинчатий характер своїх цілей і завдань. Для прикладу згадаю Загальну Українську Раду з 1915 року і Всеукраїнську Національну Раду з 1921 р. Обидві ці організації були подумані, як найвищі загально-національні політичні громадянські установи, що мали визначати напрямні лінії української політики на всіх українських землях, координувати діяльність заступлених у них політичних партій і організацій та у власній управі провадити ріжного ро-

ПАВЛО ЗАЙЦЕВ.

Кришталево чесний громадянин.

На могилу товариша і друга — М. Корчинського.

Замість китиці квіток на могилу дорогого Михайла кидаю на папір цих кілька рядків, — і рука тремтить їх пишучи, і сльози очі застелюють... 32 роки знались, а серед тих довгих років скільки-ж було таких, коли якщо не щодня, то принаймні тричі на тиждень доводилося зустрічатися з ним при національ.-громадській праці. Скільки і радісних, і сумних вражінь пережили колись спільно, скільки милих згадок нас лучило!

Пізнав я Михайла Корчинського в 1905 р. в Петербурзі, як студента університету. Всі українці знали високу худу постать вічно чимось заклопотаного, довгорукого подоляка з терпими добрими очима. Чи була хоч одна українська імпреза, чи хоч один такий національний виступ, де не брав би участи Михайло Корчинський? Напевно ні! Згадую спільну працю в університетській громаді — бачу його, як живого, бачу й огонь завзяття в очах і той вираз безмежної доброти, якої він був ущерть повен. Студент Корчинський ніколи не зрозумів би того, хто спробував би його переконувати, що крім громадських та національних справ істнують якісь інші, що ними можна б було перейматися або хоч трохи цікавитися. За університетською наукою він увесь свій час завжди віддавав громадській праці. Матеріяльні недостачі (а достатків він, здається, ніколи не зазнав!) ніколи його не турбували, він не вмів навіть їх відчувати. Жив для України. Це не слово, це правда. Не бракувало в нашому поколінні ідеалістів, але найзавзятішим може з усіх, що їх доводилося мені знати, був Корчинський.

Вислідн його організаційно-політичної праці в студентських лавах були величезні. Студентом був довго. Коли оженився і спромігся на невеличке окреме помешкання на 11-ій лінії Василіївського Острову, хата молодого адвоката зробилася осередком нашого життя. У 1913 році сімнацять молодих енергійних українців, що по скінченні високих шкіл зайняли ріжні становища в Петербурзі, обєдналися в молодому ТУП-і (Т-во українських поступовців). Всі наші збори відбувалися в Корчинських. Я мешкав поруч — у сусідньому домі. Бачилися щодня. Забрали ми тоді в свої руки український клюб. Корчинський кілька років був у ньому діяльним головою Ради старшин. Українська справа росла, розбухала. Михайла скрізь було повно: головував, секретарював, складав відозви і мирив посварених, помагав незарадним. У т. зв. „Благодійному Т-ві для видання дешевих книжок“ теж був діяльним членом ради.

За часів його головування в клюбі, ця передтим мало діяльна інституція наповнилась сотнями людей — реферати, концерти, збори всяких організацій, — як у вулику загуло. Студентство обєдналося з громадянством. Нелегальна законспірована „Наша Школа“ (вільний український університет) знайшли в українському клюбі притулок. Коли за всіми нами ходили шпигуни, то від Корчинського вони не відходили ні на крок. Скільки небезпечних моментів переживав він тоді! Те, що робилося за його згодою, під його організаційною кермою, щодня, що години могло завести його до вязниці. Чи Корчинський хоч колись завагався? Ніколи! За 12 років спільної праці (від 1905 до 1917 р.) в Петербурзі я не пригадую ані одного випадку, щоб Корчинський кудись спізнився або не виконав якогось громадського доручення. Його шанували, його цінили. Коли вибухла революція, його обрано заступником голови Національної Ради в Петербурзі.

Потім — Чернівці: він заступник черновецького губерніяльного комісаря (Буковини й Покуття). І тут довелося мені з ним співпрацювати при ліквідації режиму гр. Бобринського. Скільки запалу вкладав він у свою працю, скільки в ній було віри в людей і яке глибоке розуміння виконування найсвятішого обовязку — служення нації. Потім Київ — Центральна Рада, центр. комітет партії с-ф., державна служба, видавництво „Друкар“ — скрізь Корчинський висувався наперед своєю сумлінною працею, своїм розумом, і скрізь його шанували та цінили. В роках тяжкої боротьби (1919—20) він мужно переніс усе, що довелося переживати активним борцям. Скількиж то зазнав він тоді бідування, скільки розчарування пережив! Чи хоч раз знемігся, зневірився? Де там! Чим тяжче бувало, тим більшою була його енергія, тим жвавіше працювала його думка. Так було і в Тарнові. У Львові здобув собі загальне признання, як видатний правник. Тяжко навіть зрозуміти, коли він, вічно заклопотаний громадськими й політичними справами, встиг набути стільки фахового знання! А ця його скромність і простота! Він не знає у житті пози. З усіми був однаковий. Людей умів любити, умів їх приймати такими, які вони є. Гостинний, привітний, любив веселе живе товариство, любив життя.

Покоління, до якого він належав, дало багато активних національних діячів, але кожний із нас скаже щиро, не вагаючись, що одною з найзаслуженіших постатей зпоміж тих із нас, кому судилось відогривати більшу ролю, був Михайло Корчинський, людина чистого серця, кришталево-чесний громадянин, який робив тільки те, у що вірив, і тільки так, як вірив.

Вістка про ранню смерть його справжнім смутком огорнула всіх, хто його знав. Але ми, його товариші, ми, ближчі, будемо йти до незнаного кінця завжди із спомином про доброго, рідного „Агафоновича“, як звикли ми його звати, і спомин наш буде вічно болючий.

Корчинський був одним із найкращих синів свого народу. Галицька земля приймає останки Того, кому вся нація повинна скласти низький поклін, поклін добре заслуженої вдячности.

—o—

ду діяльність, ціллю якої булоб осягнути найвищий національний ідеал. Практика показала, що цей універсальний характер ЗУР і ВНР під територіяльним і предметовим оглядом і був причиною їх недовговічного існування. Безпосередньою причиною припинення діяльности Заг. Української Ради була заповідь центр. держав у 1916 році створити польську державу. Ця справа менше хвилювала наддніпрянців, які належали до ЗУР, зате всю увагу полонила галицьких українських діячів. Сам собою той факт в найменшій мірі не виправдував того гаракірі, що його зробила над собою ЗУР. Але при цій нагоді виплили гальмовані досі компетенційні і тактичні ріжниці думок у галицькому політичному таборі (Народній Комітет і Парляментарна Репрезентація і ці ріжниці були сутньою причиною, чому ЗУР, не розвязуючись, перестала існувати. Союз Визволення України, що репрезентував у Раді Наддніпрянщину, не хотячи мішатись у внутрішні галицькі справи, з Ради виступив.

Подібна доля судилась і Всеукраїнській Національній Раді. Було це ширше й повніше об'єднання українських політичних організацій з усіх українських земель. Повстало воно в найкритичніший час української повоєнної історії, коли три уряди трьох українських держав опинились — на політичній еміграції! Всеукраїнська Національна Рада хотіла саме стати тим авторитетним громадсько-політичним осередком, а яким, від упадку всіх наших державних організмів, тужить українська суспільність, осередком, який був би або опорою для існуючих державних українських центрів, або сам виріс би на такий державний центр, під знаком універсальної національно-політичної ідеї. Але внутрішні політичні відносини були тоді ще більш складні, а неперебірливість у методах поведінки була просто рознузданістю: ґен. Греков, як заступник голови Ради, дозволив собі в галицькій справі на такі „ходи" на міжнародньому терені, що на другий день виступила з неї галицька територіяльна ґрупа і ВНРада перестала існувати!

СУТНЄ ЗАВДАННЯ КОНГРЕСУ.

Всеукраїнський Національний Конґрес це має бути передусім і головно **всеукраїнська національна маніфестація**, яка сказалаб світові те, що світ інколи призабуває, а саме, що **існує українська нація і має свої національно-політичні аспірації.** І для цього варта і треба довести справу Конґресу до позитивного кінця. Але колиб хто з такої маніфестації захотів робити політичне зібрання, яке малоб установити основи всеукраїнської політики та формулувати конкретні практичні завдання з відповідною тактикою для добуття конкретних цілей, — при політичному поділі нашої національної території і політичній розбіжності ріжних центрів і угрупувань, — то згори треба сказати, що покликаний таким зібранням постійний **орган практичної політики** був би мертворожденою дитиною та джерелом ще більших внутрішніх сварок.

Очевидно, може і мусить існувати якийсь **постійний всеукраїнський центр як орґан інформації та взаємного звязку**, з виключенням такої діяльности, яка вязалаб діяльність політичних чинників поодиноких національних територій або накидала їм свою волю. Значіння такого центру залежатиме від поваги, яку вироблять собі його керманичі, від політичного такту й розуму, що його вони проявляють у ході своєї практичної діяльности

ЗАДНЯ ДУМКА П. ПРИХОДЬКА.

Однак п. Вікторові Приходькові залежить, здається, на такому центрі, який стояв би понад існуючими центрами або їх просто заступив, як надрядна політична установа. Бо ось в його статті, надісланій до „Діла" у ході анкети про „нормалізацію", є така фраза: Галичина багато терпіла досі і не поведеться їй ніяка нормалізація також і в майбутньому, поки не буде упорядкована справа всього світового українства, отої „духової української імперії", її консолідації, політичної акції та зокрема **справа наддніпрянської державної репрезентації."** І в другому місці: „Маємо пяту щодо числа в Европі націю, маємо невичерпені вільні сили, розкинені по цілому світі поза етнографічними межами України... і не маємо центру, що кумулював би всю ту енергію та патріотичний ентузіязм..."

Світове українство, духова імперія, патріотичний ентузіязм, — а по дорозі ліквідація існуючого наддніпрянського державного еміграційного центру, який видно заваджає цим плянетарним плянам! Ось де собака зарита! Для мене не підлягає найменшому сумнівові, що в основі конґресового пляну деяких ініціяторів тієї акції лежав проект ліквідації існуючого УНР-івського центру, а бодай підпорядкування його „духовій всеукраїнській імперії", отже абстракції, або невідомому щодо складу і невідповідальному щодо настроїв і політичних кроків всеукраїнському центрові. Очевидно, що треба бути дуже наївним, щоб припускати, що замах на існуючий УНР-івський центр, що тепер виліз отверто у статті п. В. Приходька, не викличе гострої реакції того центру, тим більше, що такі тенденції кожна розумна людина могла у пп. Приходьків вичувати з самого початку. Ясно, що справа скликання Всеукраїнського Національного Конґресу на тому виграти не може.

ЗАКОРДОННИЙ ЦЕНТР У. Н. Р.

Можна бути всякої думки щодо деяких осіб, які творять нинішню наддніпрянську державну репрезентацію, а розуміти під нею треба очевидно саме закордонно-еміграційний уряд УНР. Може дехто не поділяти орієнтаційних ліній того уряду і мати застереження щодо метод його праці. Але це немов внутрішні, а подекуди й просто технічні справи кожного проводу. Однак це єдиний поважний політичний чинник, який репрезентує тепер українську державну ідею, з навязанням до **Центральної Ради і Трудового Конгресу.** В оцій безперервности леґального державницького заступництва від часів існування української держави, як міжнародньо-правної особовости, лежить головна вага того уряду, вага історичного прецеденсу. І тому, хто хоче цей чинник обійти при яких-небудь всеукраїнських плянах, або тими плянами його перекреслити, той „всеукраїнського" нічого в наших обставинах не зробить, а всеукраїнському престіжеві на чужинецькому ґрунті нанесе болючий удар.

Я не виключаю, що в процесі творчої організаційної праці суспільности вибється на верх якась одна політична орґанізація чи бльок орґанізацій, що в рішальний момент виросте в таку силу і набере такого значіння, що перед нею

відійде в тінь або й розпливеться також існуючий еміграційний центр і вона його заступить. Але це може статися тільки в залежности від (тепер невідомих внутрішніх і зовнішніх обставин та сил, отже годі заглядати в те невідоме, бо нічого наразі там не побачимо.

Я не брав у підготовчій праці Конґресу безпосередньої участи, але згідно з моїми цілком достовірними інформаціями і галицький і позагалицький загал, на який покликується п. В. Приходько, **зовсім таких цілей**, на які натякає п. Приходько, **на увазі не мав**. Підготовча праця, хоч з трудом, але поступала вперед і давала певні надії на успіх, бож в основних справах було вже порозуміння і з колами, що до центру УНР ставляться інакше, ніж п. Приходько. Колиж п. В. Приходько тепер, літом 1937 року, старається справу представити інакше, імпутуючи Всеукраїнському Національному Конґресові інші цілі, в яких „світова імперія" сполучена з комбінаціями нових центрів і нових осіб (невідомо ще яких), то це треба записати на його виключний персональний рахунок. Треба застерегтись проти того, щоб п. В. Приходько промовляв в імені „нас наддніпрянців" та „всього позагалицького українського громадянства", бо такої леґітимації йому ніхто не давав. Треба застерегтись, щоб він з титулу свого секретарства закордонного підготовчого комітету, сіяв у цій справі баламуцтво.

Ось саме мотив, що спонукав мене, людину, яка стоїть від отих справ осторонь, забрати голос. Через те я і мовчав довший час, чекаючи, може хтось більше компетентний спростує „баламуцтво". Тим і треба пояснити, чому на статтю п. Приходька з кінця серпня ц. р. щойно тепер, в 6 тижнів потім, появляються ці мої міркування.

Андрій Жук.

Фатальна диспропорція...

Де мають дітись українські студенти?

Варшава, 9. жовтня.

Ректорати всіх варшавських високих шкіл подали вже до відома висліди прохань у справі прийняття нововступаючих студентів до вищих наук. заведень. **Українських кандидатів зіґноровано так, як ще ніколи передтим.**

В університеті Й. Пілсудського **на медицину прийняли лише 2 українців** (на 160 всіх прийнятих, у тому числі 12 жидів). Така пропорція вдержана теж дотично українців у всіх інших факультетах. Приклад: **на фармацевтичний виділ** прийнято, як дотепер, **лише 1 українця.** Найбільше наших, як щороку, „записали" на... право й гуманістику. **Стоматольоґічна Академія (дентистика) дала лише 5 місць для українців,** хоча їх зголосилося через У. П. Р. і самостійно поверх 20 осіб.

Таке дивне відношення університетської влади до українців помітне в усіх школах. Серед нашого студентського молодняка — переполох. Особливо сильно відчули заподіяну кривду студенти-волиняки, що після відомих волинських подій шукали спокою для студій у Варшаві.

Між українським варшавським студентством говорять, що **на таких виділах, як медицина, ветеринарія і фармацевтика, справу прийняття „полагоджують" вже самі урядовці секретаріяту, виписуючи на окладинках документів червоним олівцем слово українець або: православний, що означає згори повний numerus clausus.**

Усі наші студенти, яким відкинули прохання на три згадані виділи, пробують податися бодай на право чи гуманістику, але й тут їм кажуть найчастіше, що вже... за пізно.

Така дивна політика шкільної влади, що помітно гравітує в сторону „ендеко-народово-велькопольського" табору, має і свої **добрі сторони**, а саме: **активізує наше інертне дотепер і глухе на прояви організованого життя волинсько-засокальське студентство.** Як довідуємось, у Варшаві має повстати небавком організація українського студентства усіх високих шкіл, бо до існуючої Громади, як відомо, можуть належати лише студенти університету.

Ще одно: недавно інформували ми, як-то приватно міністр п. **Косцялковський** дивувався українським студентам, що їх так багато студіює право. Студентам годі було відповісти. Бо й справді, що відповісти на таке клопітливе питання? Хіба статистикою новоприйнятих студентів медицини, що виглядає так: 146 поляків, 12 жидів і 2 (двох) українців.

Як видно, лише двох українських лікарів може виховати варшавський університет для близько 7-ох мілїонів нашого населення в державі, на чолі якої стоїть премієр-лікар і в якій кожна шкільна дитина знає, що так зв. „східні креси" нидіють без лікарської опіки, впиваючись дурманом усяких пройдисвітів-знахорів. **Чи така диспропорція не фатальна?**

Гром.

Італія обіцює підтримку Японії.

Райтер повідомляє з Токіо: Італійський амбасадор відвідав японського віцеміністра закорд. справ і просив його повідомити японський нарід, що італійська нація готова всеціло підтримати японську акцію в Китаю.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ДОРАДНИК ПОКИНУВ НАНКІН.

В Неаполі очікують нині повороту б. міністра фінансів Де Стефанія, який вертається з Китаю, де був фінансовим дорадником при нанкінськім уряді.

Тисячі вмірають від пиття, заки один помре від спраги.

Загальний Зїзд Союзу Українок у Львові.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ

По промові голови С. У., після перерви, зачалася 9. ц. м. в 6 год. веч. дискусія над звітами.

Перший промовляв голова „Сільського Господаря", п. **М. Луцький,** який привитав зїзд і підкреслив, що в краю є співпраця між С. Г. і С. У., тільки в центрі є непорозуміння. Господарство на селі є неподільне, не можна його ділити на господарку чоловіка і жінки. С. Г. мусить мати контролю всього, що робиться на селі для піднесення господарства. Хочемо співпраці з С. У. і допомагати йому піднести культуру нашого жіноцтва.

П. Марія Басова, селянка з Гаїв біля Львова, короткими, але сильними словами висловила побажання, щоб Жіночі Громади і Секції Господинь перемінилися на Кружки С. У., відтак заапелювала до п. О. Кисілевської, щоб не покидала праці в С. У. і не віддавала своєї „Жіночої Волі" для Секцій Господинь. Дальше привітала п. С. Русову і п. Штогрин з Америки. Вкінці візвала до будови власного дому С. У. у Львові.

П. Стебельська (Самбір) підкреслила, що С. Г. входить у працю С. У. Нехай С. Г. веде тільки фахову господ. працю. **П. Сухова** (Львів) говорила про домівку і пресу Т-ва. **П. Галущинська** (Бучач) поставила внесення вибрати **резолюційну комісію** у складі пп.: Струтинська, Горбачева, Богачевська, Мартиникова, Горохович і Терлецька, що принято. Від релігійних товариств увійшла до резол. комісії м-р Я. Проців. **П. Соколовська** (Рогатин) і **П. Жовнірчук** (Броди) торкаються порядку дискусії. **П. Левицька** (Дрогобич) нарікає на брак співпраці між С. Г. і С. У. у Дрогобичі. **П. А. Микитин** старша селянка з Тухлі в поетичній промові вітає п. Русову, п. Штогрин і голову С. Г., пересилає поклін сестрам за Збручем і взиває нести високо прапор С. У. **П. Стефанович** (Камінка Струм.) жаліється на одного інжиніра С. Г., який заявив, що він не потребує співпраці з С. У. **П. Хоптякова** (Рогатин) виказувала, що С. Г. робить конкуренцію для С. У., бо уладжував навіть курси для немовлят. **П. М. Луцький** обороняв становище С. Г. **П. А. Солтисік,** селянка з Боднарова, зясувала положення на Лемківщині. **П. А. Рублева** (Станиславів) ствердила, що хоч співпраця між С. У. і С. Г. є наладнана, одначе все є ферменти. Кажуть, що де немає Секцій Господинь С. Г., там заложені „Кулка ґосподинь вейскіх". **П. Головка** (Львів) виказує, що „Жінка" є дефіцитова тому, бо вона пропагує фемінізм, а це не відповідає молоді. Українське молоде жіноцтво має націоналістичну ідеольоґію. **П. Бандрівська** (Сколе) нарікає на С. Г., звертає увагу на Гуцульщину, на справу будови українського театру у Львові і взиває вибудувати дім С. У. **П. Горохович** (Рівне) заявляє, що вся українська молодь є патріотична і націоналістична, а жіночий рух С. У. має на меті зактивізувати жіноцтво до праці для добра нації. Тому нема ніякої перепони для націоналісток працювати в С. У.

ДРУГИЙ ДЕНЬ ЗІЗДУ. — БОГОСЛУЖЕННЯ.

В неділю 10. ц. м. другий день Зїзду С. У. зачався в 8. год. Службою Божою в наміренні т-ва, яку відправив у Волоській церкві **о. кан. Д. Лопатинський.** Церкву заповнили учасниці зїзду.

ПРОДОВЖЕННЯ ДИСКУСІЇ.

П. О. Гасин (Стрий) виступила проти феміністичного напрямку органу С. У. „Жінка". Фемінізм має на меті лиш добро жінки, а не націоналізм цілої нації. Фемінізм ділить націю на два табори. Консолідація можлива тільки тоді, коли запанує націоналістичний світогляд, всеобіймаючий, фанатичний, ексклюсивний, нетолерантний. В імені стрийської філії С. У. домагається, щоб „Жінка" змінила свій феміністичний напрям на націоналістичний, щоб містила більш актуальний матеріял, статті на виховні і літературні теми, вісті зі всіх українських земель, господарські поради, щоб не було оголошень жидівських, польських і паньствової льотерії.

П. О. Кисілевська відповідала на вчорашні заміти проти її діяльности як голови Секцій Господинь у Сіль. Госп., обстоювала необхідність співпраці С. У. з С. Г., бо є досить місця до праці для всіх. Господарську працю слід вести фахово, не по аматорськи. Кожна жінка мусить скінчити університет С. Г. Учительки по селах організують „коля ґосподинь вейскіх". „Ж. Воля" веде потрібну працю. Всі мусять спільно працювати. (Промову сеніорки жіночого руху оплескувала довго вся саля.

Дальше **п. Савойкова** (Львів) жалілася, що С. Г. трактує С. У. не як рівнорядне краєве т-во, а як підрядне т-во. С. Г. повинен дати тільки чисто фахову працю, а С. У. доповнить її. — **П. Жеребецька** (Яслиська, пов. Городок) апелює, щоб закінчити дискусію про С. Г. — **П. Білозорова** (Коломия) домагається, щоб творити інструкторські курси також у філіях. За мало людей до праці, С. Г. не повинен творити Секцій Господинь. — **П. Малиновська** (Камінка Струм.) є за активізацією інтеліґентного жіноцтва до поїздок на села. — **П. Соколовська** (Рогатин) підносить недостачі освітньої праці. — **П. Горохова** (Перемишль): Поляки закладають по селах лиш одні „кола ґосподинь", а в нас є ріжні жіночі т-ва. Треба усунути цю розпорошеність. **П. Косович** (Холорів) є за співпрацею С. У. з С. Г. — **П. Ст. Фіголева** (Львів — Мар. Т-во Пань) вказує на потребу здорової літератури. В бібліотеках С. У. повинні бути католицькі видання. Треба в статуті С. У. зазначити релігійну ідею. Опісля поставила внесення, щоби ще цього року в домівках С. У. помістити образ Богородиці з приводу ювилею 900-ліття проголошення Матери Божої Царицею України, та щоби С. У. взяв участь у торжествах з приводу 950-ліття хрещення України, які відбуватимуться в 1938 р. (Оба ці внесення принято). — **П. Терлецька** (Кути) домагається, щоб С. У. відкупив господарську школу в Шибалині, пов. Бережани та поширив її. — **П. Чорпітова** (Калуш) торкається буджету і закликає до активности. — **П. Мартиникова** (Ст. Самбір) звертає увагу на доріст, на дитячі бібліотеки, на курси, на потребу прогульок до Крилосу. — **П. О. Базильків** (Стрий) підносить брак ідеольоґічної дискусії. „Жінка" не відповідає духові часу. Лиш всеобіймаючий націоналізм може викликати фанатизм, без якого не вдасться перевести в діло ніяка ідея.

П. Л. Горбачева (Львів) полемізує з націоналістками. Український жіночий рух мав усе на меті добро нації. Жіноча молодь за мало працює в С. У., охотніше йде до мішаних товариств.

Голова відчитала привіт від **п. О. Гузаревої** з Черновець і **п. Ір. Невицької** з Ужгороду, які наспіли на зїзд.

Д-р Ір. Прісневська (Луцьк) підкреслює за мале заінтересування Волинню в Галичині. Лиш одна п. О. Кисілевська живо цікавиться Волинню. Вкінці запросила відвідувати Волинь, яка щиро прийме галицьких гостей.

П. Кабарівська (Делятин) просить зацікавитися Гуцульщиною та помогти їй. — **П. Струмеляк** (Лани, п. Стрий), солідаризується зі стрийською філією та виступає проти фемінізму.

М-р Островська виясняє ціль жіночого руху. **П. Ганасова** (Печеніжин) домагається, щоб в кружках С. У. була католицька преса. — **П. Рублева** (Станиславів) представляє, як на практиці виглядає співпраця між С. У. і С. Г.

П. Стасівна (Перемишль) обговорює справу доросту і молоді. — **П. Л. Метельська** (Львів) говорить про підготову жінки до громадського життя. Треба більше звертати увагу на виховання молодого покоління. — **П. Паламарчукова** (Городок) виступає проти видавання нового популярного часопису для жіноцтва, бо „Ж. Воля" вповні вистарчає. Брак жінок їхати на села.

П. О. Федак-Шепарович (Львів) говорить про феміністичну ідеольоґію. С. У. ніколи не виступав проти добра нації. Фемінізм — це значить, що ми хочемо бути вповні рівнорядними, а не пйонками.

П. Кравців (Львів) виступила проти заробітної праці жінок, яких чоловіки або батьки мають добре платні посади. Націоналізм накладає великі обовязки на жінок бути господинею, дружиною і матірю. Про поневолення жінок націоналізмом не може бути мови. Толерантним можна бути в родинному, але не в суспільному життї. Не можна ставити на одному рівні три націоналістичні групи, бо ФНЄ денунціює. Без фанатизму жіночий рух не осягнув би нічого.

Голова С. У. протестує проти зводження порахунків і випалів проти груп.

П. Тисовська (Калуш) заохочує передплачувати катол. часописи для піднесення морального рівня.

П. М. Білякова (Львів) торкається організаційних справ. Гол. Виділ повинен помогти слабим філіям. — **П. Богачевська** (Збараж) уважає, що треба завести внутрішню нормалізацію. Треба усунути непорозуміння з С. Г.

П. Залужна (Золочів) зазначує, що вона вімка і підкреслює, що тепер німецька жінка є щаслива. Наші лікарі не мають помічниць-доглядачок хорих. Молодь повинна вступати на курси доглядачок і працювати на селі.

П. Опришко, селянка з Грабівця, пов. Стрий, говорить про співпрацю з С. Г. — **П. Бандрівська** (Сколе) порушила низку актуальних справ.

П. О. Кисілевська (Коломия) звернула увагу на міщанство. Треба вшанувати ювилей 50-ліття О. Кобилянської та ювилей У. Кравченко.

П. Малкова (Мости Великі) вказує на конечність популярного органу С. У. для кружків. „Жінка" повинна бути самовистарчальна. В кожній філії повинна бути орґанізаторка та інструкторка. Брак сил до праці в кружках. Треба викупити дім Лесі Українки.

П. Боцянова, селянка (Конюхи, пов. Стрий) виступила в обороні п. О. Кисілевської і „Жіночої Долі". На першому місці повинна бути національна ідея, а не феміністична.

Делегатка з Бібрки просила помогти в орґанізаційній та інструкторській праці.

П. Е. Шаркова (Львів, Марійська Дружина Пань) звернула увагу, що в орґані С. У. „Жінка" панує ляїцистичний дух і тому українське католицьке жіноцтво не читає його. Офіційний орган українського жіночого руху повинен звернути більше уваги на релігійні і моральні справи.

Делегатка зі Станиславова говорить про справи доросту і про відродженецьку акцію.

П. Постинюк (Снятин) представляє акцію Жіночих громад і вказує на потребу помочи Гол. Виділу для загроженої Снятинщини.

П. Гринева (Бучач) говорить про справи молоді.

П. Панасюкова (Львів-Левандівка) підкреслює значіння релігійної преси для жіноцтва.

П. Гасюкова (Жовква) обговорює справи жіночої преси і відродженецьку акцію.

П. Хоптякова (Рогатин) подає до відома, що філія С. У. в Рогатині взялася до засновування мануфактурних кооператив. Цього року мають їх заснувати 10. Треба опікуватися постійно слабими кружками.

В год. 14. голова С. У. зарядила обідову перерву.

ПРОМОВИ С. РУСОВОЇ І М. РУДНИЦЬКОЇ.

Після перерви по дискусії забрала голос п. **Софія Русова** у справі інтенсивної праці в освітній ділянці. Торкнулась теж статтей „Голосу", підкреслюючи, що була завжди націоналісткою і вела національну працю до українського народу. Не була і не є теж феміністкою.

З черги п. **М. Рудницька** відповідала дискутанткам та обговорила широко справу співпраці з „Сільським Господарем".

АБСОЛЮТОРІЯ І ВИБІР ВИДІЛУ.

Після того Заг. Зїзд приняв прелімінар буджету „С. У." на 1938 р. у сумі 26.000 зол. і признав абсолюторію уступаючому Виділові. Далі на внесок голови комісії-матки п. О. Ціпановської Заг. Зїзд вибрав головою С. У. **п. Мілену Рудницьку.** До нового Виділу ввійшли: **М. Білякова, м-р А. Біленька, Л. Бобелякова, м-р І. Гладка, О. Дзьоба, О. Каштанюкова, Л. Метельська, д-р С. Парфанович, О. Ціпановська, В. Свенціцька, Л. Шавякова, О. Шепаровичева, інж. Ірина Шох.** Заступниці: **М. Головка, К. Голубець, Л. Савойкова, М. Мельникова, М. Козакова, М. Басова.** — Контрольна Комісія: **Попович Ольга, Майковська Зеновія, Шахова Ірина.** Заступниці: **Капустієва Анна, Стернюкова Емілія.**

Заг. Зїзд закінчився приняттям низки резолюцій в год. 9-ій вечором.

•

Справлення помилок.

В попередньому числі у звіті подано помилково два прізвища: має бути **д-р І. Прісневська** а не Трешневська, **м-р Проців,** а не Проць.

3-місячний курс господинь

3-МІСЯЧНИЙ КУРС ҐОСПОДИНЬ ФІЛІЇ „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ" В САМБОРІ.

Філія „Сільського Господаря" в Самборі улаштовує 3-місячний господинський курс у Самборі з такою програмою: 1) Сільське господарство (агр. Кузьмин П.). 2) Кооперація, її засади і ціль (дир. Бородайко К.). 3) Кооперація молочарська — (дир. Бережницький О.). 4) Годівля дробу, безріг (агр. Кузьмин П.). 5) Наука крою, шиття і трикотарства (п. Хомин — Чижович М.). 6) Домашнє господарство (п. Менцінська Д.). 7) Шовківництво (Филипчак Д.). 8) Гігієна жінки (д-р Хомин М.). 9) Українське нар. мистецтво (Хомин-Чижович М.). 10) Ветеринарія (вет. лікар Соневицький Ю.).

На курс будуть приняті дівчата з покінченою вселюдною школою. Оплата за 3-місячну науку 30 зол. Наука розпічнеться **15. жовтня ц. р.**

Зголошення на курс слати до Філії „Сільського Господаря" в Самборі, Ринок 27.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Пятизмаг К. Л. К.

В неділю 10. п. м. відбулися на площі С.-Б. змагання у пятизмагу КЛК, Сокола та одночасно за нагороду „Основи". До змагань стануло всього 9 змагунів. КЛК репрезентувало 6 змагунів: О. Мартинович, Гаврилюк, Гнатейко, Шерстило, Сайкевич і Рибачек. Сокіл: Куровицький і Чехут зі Стрия та Беркещук з Коломиї.

Найкращий вислід осягнув Куровицький (Сокіл-Стрий) (253,5 пунктів. Друге місце здобув О. Мартинович (КЛК) 221,5 п., третє Гаврилюк, четверте Гнатейко. Останнє місце заняв Рибачек (КЛК).

Нагороду „Основи" і мистецтво КЛК у пятизмагу здобув Мартинович.

Висліди поодиноких конкуренцій:

Скок удовжінь: 1) Мартинович 6.20 м., 2) Куровицький 6.19 м., 3) Шерстило.

Ратище: 1) Сайкевич 41.57, 2) Гнатейко 41.42, 3) Чехут.

Диск: 1) Гнатейко 33.21, 2) Сайкевич 28.86, 3) Куровицький.

Біг на 200 м.: 1) Мартинович 24.2, 2) Куровицький 25.1, 3) Сайкевич.

Біг на 1500 м.: 1) Гаврилюк 4.35, 2) Шерстило 4.59,7, 3) Рибачек.

Загальний рівень змагань доволі слабий, при чому змагунам дошкульно давався в знаки холод.

Після змагань відбулася роздача нагород. Нагороду ф-ми „Альое" вручив Мартиновичові дир. Вол. Пальків, нагороду „Основи" вручив тому самому змагунові п. Сітницький.

Підчас пятизмагу Добрянський Степан пробував побити український рекорд на 10.000 м., що йому теж удалося. Осягнув він час 35,55 м., кращий на 35 секунд від старого рекорду.

—o—

Україна — Гасмонея 3:3 (2:1).

Україні рішуче в цьогорічній осінній рунді не ведеться. На вісім метчів шість зремісувати — це справді небувалий рекорд. Рекорд, що не вішує нічого доброго нашій дружині, бо коли реміс із такими дружинами як Чорні і Гасмонея можна оправдати, то нерішених вислідів з Лехією, Р. К. С.-ом, чи хочби Короною рішуче не можна вважати успіхом. Осінне мистецтво вже пропало, а про весняне зможе наша дружина думати щойно тоді, коли віднайде знову свою високу форму, свій стиль і коли пригадає собі найважніший футбольний закон, що тільки рівномірний розклад сил на цілих 90 хвилин може принести успіх. А одною з головних причин недільного ремісу було те, що наша дружина не витримала темпа, яке сама накинула. Тому, замість використати нагоду і після добуття третіх воріт притиснути противника, Україні не стало вже духу до такого зусилля. Ясно, що тоді, при мудрій та спокійній грі противника, втрата воріт приходить розмірно легко.

Оцих кілька слів вияснює головні причини недільного ремісу, хоч чорно-червоні вели вже 2:0, 2:1 і в другій половині 3:2.

Як цілість грала Україна трохи слабше від Гасмонеї, яка перевищала нашу дружину в обороні, в помочі і навіть у нападі. Отже спираючись на цьому порівнанні, мусимо ствердити, що в нашій дружині слабо заграла оборона. Напад Гасмонеї доходив легко до стрілу, так що головну заслугу нерішеного висліду має передовсім Босий, який заграв один із своїх найкращих метчів. Одначе він повинен бути теж завжди приготований на те, що ворожий напасник його заатакує. У неділю двічі вдалося напасникам Гасмонеї втрутити Босого до воріт і тільки одночасний фавль чи офсайд уратував Україну від голя. Інша річ, що й у цьому випадку вина теж спадає на оборонців, які не охороняють відповідно свого воротаря.

Поміч не грала ні краще ні ліпше, як на попередніх змаганнях. Гошовський все ще не витримує темпа, Романець назагал добрий, але запускається інколи в непотрібні дриблінги, Скопець І. зовсім непотрібно пригадує собі свої давні „фавлі". Погана співпраця з нападом та обстава крайників — це найважніші недомагання помочі чорно-червоних. Між нападом та обороною ніколи не сміє бути така велика прірва, яку ми досі часто бачили на недільних змаганнях.

Напад? Куди дівся давній напад? Це питання, що ставлять тепер тисячі прихильників української дружини. Адже склад нашої офензиви не змінився зовсім від минулого року. Напасники — наш напад постійно тепер у своїм найкращім складі, бож ні Магоцький, ні Міклош, ні Скопець, Петрів і Краєвський не мають ще покищо гідних наслідників на своє місце. Щось у цій лінії, яка переводила колись акції з прецизністю годинника, попсувалось. Нема ні докладности подач, ні коротких пасівок, ні ідеальних подач на пробої. Напад України, який у полі ще й тепер здобудеться на гарну гру, під воротами тратить свою пробоєву силу і стріл. Найдивніше те, що наші напасники чомусь забули входити на позицію. Кожний чекає на мяч стоячи. Коли звідусіль чуємо нарікання на ослаблення оборони нашої дружини, то в першу чергу напад чорно-червоних переживає направду таке ослаблення. Тому в недільнім метчу годі когось хвалити. Бо всі хибили грати, а що густо-часто нiщо не виходило — це мабуть вина не грачів, а нової системи гри, яка якось не може в Україні заклиматизуватися.

Хід гри: Перші хвилини приносять грізні наступи нашої одинацятки, яка теж осягає в тому часі доволі сильну перевагу. Уже в 4. хв. нотуємо на грищі першу сензацію. Третя акція українського нападу доходить майже до ворітного поля. Трійка напасників України спинила замішання між оборонцями й помічниками Гасмонеї. Схвильований Вольфсталь подає головою мяч Блятові, який одночасно вибіг з воріт і... мяч опинився в сітці. 1:0. Втрата воріт пешить жид. дружину, тимбільше, що всі намагання гасмонейців здобути ворота кінчаться на Босому. Наступи України йдуть один за другим, та наші напасники виявили таку стрілову непорадність, що якби не припадкова рука Вольфсталя, який грав тоді як третій оборонець, то мабуть не видусилиб вони були голя. Карного стріляв за цю руку Скрегота. Таким чином по 20 хв. Україна вела 2:0. Тоді настала чудасія. Україна зовсім виразно щадить свої сили, звільнює Гасмонею зі свого натиску і поволі дає себе зіпхати до оборони. Це відбивається на вислідi, бо у 29 хв. Сільбер стріляє д. гарні ворота для своєї дружини. Катастрофа повисла над Україною в 43 хв. Скрегота завинює карного. Екзеквує його добре Фрідман, але Босий боронить у прегарному стилі.

Друга половина починається наступами Гасмонеї, яка теж — не без вини нашої оборони — після вільного за фавль Скопеця І. (11. хв.) здобуває ворота головкою Ротштайна. Відтак гра ведеться зі змінним щастям. Назагал більше з гри має Гасмонея, а щастя Україна, бо Міклош несподівано після рога, що його бив Краєвський, стріляє найкращі ворота дня. Гасмонея вирівнює після рога, що його завинив Воробець. Шляф стріляє ріг і Пінус скермовує головою мяч до сітки. Такий вислід залишається вже до кінця, хоч обі дружини намагалися змінити його у свою користь.

Суддював д. добре п. Кухар, до якого мали довіря і обі дружини і публика. Ніодин вигук під адресою судді — це теж своєрідний рекорд на метчах Окружної Ліги. Видців к. 4.000.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКР. ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Погонь І. Б. — Лехія 4:0 (2:0).** Погонь виставила цілу дружину юніорів, яка заграла дуже добре. Ворота для Погоні здобув Шмідт 2, Волянин і Єдинак. Суддював п. Стшелецький, який викинув у другій половині Бедрила із Лехії.

ЯРОСЛАВ. **Погонь (Стрий) — Огніско 3:1 (2:2).** Рівнорядна гра. Ворота для Погоні здобув Валільський 2 і Париляк, для Огніска Міхалік з карного. Суддя п. Бігда.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Чорні 2:0 (2:0).** Польонія грала зовсім добре і виграла заслужено. Ворота для Польонії здобув Дикий. Суддя п. Бжуховський.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Чувай — II. Сокіл 1:1 (1:0).** Чувай мав увесь час сильну перевагу, одначе Сокіл дуже мудро боронився. Ворота для Чуваю здобув Чарнецький, для Сокола Фіялковський. Суддював п. Пшибильський.

РЯШІВ. **Ресовія — Юнак 4:1 (2:1).** Ворота для Ресовії здобули Баран 2, Дильонг і Відер.

САМБІР. **Корона — Р. К. С. 2:0 (1:0).** Ворота для Корони здобув Глухий (Міколько).

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1) Польонія	8	13:3	19:11
2) Чорні	8	10:6	20:10
3) Гасмонея	8	10:6	13:7
4) Погонь (Стрий)	8	10:6	23:17
5) Ресовія	8	10:6	22:19
6) **Україна**	8	8:8	16:16
7) Погонь І Б.	8	8:8	14:19
8) Р. К. С.	8	7:9	11:10
9) Корона	8	7:9	19:24
10) Огніско	8	7:9	14:18
11) Лехія	8	6:10	18:19
12) Чувай	8	6:10	13:17
13) Юнак	8	5:11	13:21
14) II. Сокіл	8	5:11	8:15

Гасмонея II — Україна II 2:1 (2:0). Незаслужена програна України, яка мала в другій половині сильну перевагу, але не вміла здобутись на стріл.

Гасмонея (юніори) — Україна (юніори) 3:2 (1:1). Також незаслужена програна юніорів України, в яків слабо грала оборона і воротар.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Гаґібор 3:0 (2:0).** Останні змагання за мистецтво А-кляси принесли знову перемогу Сянові, який здобув осінне мистецтво перемиської А-кляси. Ворота для Сяну здобув Турко 2 і Ряшівський. Суддя п. Далецький. В табелі веде Сян перед Лєгією-Коросно, Гаґібором, Електровнею і СКС 28.

Юніори Сяну програли в Ярославі з юніорами Огніска 1:2 (1:1).

СТАНИСЛАВІВ. **Пролом — Рипне 2:2 (1:0).** Перший пункт Пролому в осінніх мистецтвах станиславівської А-кляси. Ситуація Пролому невесела, але ще не все страчене. Цим разом Пролом заграв д. амбітно і хоч Рипне було краще технічно, то українська дружина осягнула з таким сильним противником направду добрий вислід. Ворота стріляв Ліськевич і Лесюк. Суддя п. Баер.

ЗА ВХІД ДО А-КЛЯСИ.

БОРИСЛАВ. **Дністер (Самбір) — Бялі 0:0.** Дністер, який уже грає третій метч за вхід до А-кляси, був рішуче кращий, одначе не використав багато добрих нагод. Сподіємося, що чергові змагання в Самборі вирішить він у свою користь і ввійде до А-кляси.

МИСТЕЦТВА Ц-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. **Зоря — Святогор 2:0 (1:0).** Мистецькі змагання двох найсильніших дружин Ц-кляси: української і „русскої" (в якій грають самі наші землячки) принесли перемогу українській дружині та перше місце в табелі. Ворота для Зорі стріляв Крушельницький.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ДРОГОБИЧ. **Ґази Земне (Східниця) — Ватра 5:0 (2:0).** Скандальна програна недавнього кандидата до А-кляси з Ц-клясовою дружиною, яка постягала грачів з усіх усюдів.

ЛЬВІВ. **Степ — Сіонід 1:0 (1:1).**

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ.

ВАРШАВА. **Польща — Югославія 4:0 (2:0).** Висока перемога Польщі над сильною репрезентацією Югославії. Видців к. 20.000.

КАТОВИЦІ. **Польща — Латвія 2:1 (0:0).** І друга репрезентація Польщі вийшла переможцем над доброю дружиною Латвії.

ВІДЕНЬ. **Мадярщина — Австрія 2:1 (1:0).**

ДРЕЗДЕН. **Саксен — Дойчер Фусбаль Ферабанд (ЧСР) 2:3.**

ПАРИЖ. **Швайцарія — Франція 3:2.**

ОСЛЬО. **Норвеґія — Ірляндія 3:2.**

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА

Славія — Пльзень 5:0; Спарта — Наход 5:3; Вікторія Жіжков — Шлеська Острава 2:1; Кладно — Вікторія Пльзень 2:2; Братислава — Простейов 5:1; Жіденіце — Пардубиці 4:1.

ПІДКАРПАТСЬКА ДИВІЗІЯ.

УЖГОРОД. **Русь — ЧСК (Кошиці) 5:4.** Русь виграла на своїм грищі з одним із найгрізніших своїх противників.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Як Ерроль Флін боровся на еспанському фронті...

Закордонний кореспондент польської преси, В. Поплавський, якого на бажання совітської амбасади у Валенції виселили із кордонів Еспанії, помістив на сторінках варшавського журналу „Фільм" веселий репортаж про побут Ерроля Фліна в Еспанії.

Весною ц. р. еспанські часописи широко розписувалися про щирі симпатії, які фільмові актори з Голівуду виявляють супроти червоного уряду, збираючи поміж собою значну квоту на боротьбу з національним ворогом. Ці гроші привіз особисто до Валенсії делегат голівудських акторів, герой „Капітана Бляда" та „Шаржі легкої бригади" — Ерроль Флін.

Не треба мабуть додавати, з яким ентузіязмом приняли представники валенсійського уряду навантаженого долярами популярного актора. Розмовляв із ним не тільки міністр освіти і тодішній міністр закордонних справ, Альварез де Вайо, але і сам премієр та міністр війни Лярго Кабаллеро. Мало цього. Фліна приняв окремим чайком президент республики Азаня та дозволив себе в його товаристві сфотографувати.

Було би може вже на тому і скінчилося, якби не нетакт якогось старшини з окруження Лярга Кабаллеро, що будучи під впливом геройських діл Ерроля Фліна на екрані, запитав його, чи не бажав би він собі, як справжній жовнір, побачити фронт?

Флін пристав на це, щоправда, без надто великого захоплення. Зараз дістав до свого розпорядження люксусовоу лімузину „Кадіяк", двох жовнірів „ассальто" (прибічну сторожу) та урядовця „сервіціо еспеціяль", який віз із собою невідкличну „сальво кондукто" (перепустку).

Журналісти довідалися з еспанських часописів, що Ерроль Флін подався до Мадриду, хоч приїзд фільмового звіздуна до міста смерти, до міста, де стріли не вгавали днями та ночами, а поорані стрільнами камяниці говорили про жах, голод і нужду, той приїзд нікого не цікавив.

Одного вечора в підземному ресторані готелю „Гран Вія" при довгому „пресовому" столі сиділо кількох журналістів, що прислухувалися невгавній канонаді. Було кілька вбитих осіб, декого поранив тинк і шиби. Були між ними якісь діти, яких „за гаряча" фотографували репортери комісаріяту пропаганди ще перед перевязкою.

Американці, англійці, французи, себто всі ті журналісти, що надавали до своїх часописів довгі рядки телефонічних звісток, роздзвонювали по всіх командах та пресовому бюрі, торгуючись із цензором за кожне слово, яке треба було скреслити з депеші.

Одначе цікавих вісток не було. Журналісти стали намовляти якогось еспанця-шофера, щоб зважився підвезти їх ближче фронту, але він і чути не хотів. Врешті якийсь очайдушний, молодий американець, що ставляв перші кроки на дорозі важкої, журналістичної роботи, рішив зарискувати. Шофер-еспанець напоминав його, щоб, борони Боже, не запалював світел, та поблідлими зі страху устами зазнайомлював його із гаслом та відзивом, що обовязували тої ночі. Врешті поїхали, а грубий кореспондент „Дейлі Експресу" затирав руки від схвилювання. Решта із запертим віддихом ждала на перший телефон. Люди, схвильовані до краю, розказували собі „для відваги" дотепи, які в дійсности нікого не розсмішували.

Нараз телефон! Це відозвався Льондон, точніше бюро Юнайтед Прес, яке розпитувало про... подробиці випадку з Ерролем Фліном!

Журналісти зглянулись счудовано поміж собою. Ерроль Флін? Випадок? Що за чорт!

Але Льондон не вгавав. Телефон за телефоном. Давайте, мовляв, матеріял про Ерроля Фліна! Почали дзвонити по всіх еспанських станицях, командах і т. д. Всюди питали за Фліном. Американцеві, який поїхав був автом ближче фронту та подавав саме перші вістки про становище військ ген. Франка, перервав нетерплячє товариш, що відбирав телефонограму, та домагався подробиць про Ерроля Фліна. Справді було в цьому щось дивне та смішне шукати за фільмовим актором, коли гарматні стрільна сипалися до міста і люди наче снопи серед стихійного вихру звалювалися на землю, щоб більше не встати. Тимчасом Льондон повідомляв, що Ню Йорк дістав довірочну вістку про Ерроля Фліна, якого ранили, а може і вбили на мадридськім фронті. Вся преса ждала подробиць. Все інше зійшло на другий плян. Ню Йорк, Шікаго, Льос Анджельос, Сан Франціско, сотні містечок Америки, Канада, ба навіть уся Брітійська Імперія звернули свою увагу на фільмового героя.

Журналісти забули про небезпеку, коли без перепусток виходять і підземелля. Бігали сюди та туди, стаючи предметом подиву еспанців, які не знали нічого про Фліна. Нарешті, коли коло 3-ої години над ранком втихла стрілянина, репортери надавали вістки про останню боротьбу та скупі відомости про Ерроля Фліна, про якого зуміли довідатись тільки те, що актор був за дня в Мадриді, говорив навіть із шефом оборони міста, ген. Міяха, але що з ним сталося дальше, ніхто нічого не вмів сказати. Дзвінки та телефони не втихали. До кімнати, де сиділи журналісти, ввійшов репортер „Дейлі Експрес" і зловившись за голову, кликнув: „Далебі, збожеволіти можна! По такій ночі Льондон що 10 хвилин питається про Ерроля Фліна." Тоді щойно можна було зрозуміти, що це значить Його Королівське Величество — Звіздун...

•

Кілька днів пізніше в тому самому ресторані готелю „Гран Вія" їв сніданння біля пресового столика шофер, приділений до особи Ерроля Фліна. Він розказував дуже докладно, як привіз актора з Валенсії до Мадриду, як у товаристві дівчат з'їли вони обід, закропивши його алькоголем і як того самого вечора Ерроль Флін, якому по соняшній Валенсії не припав до вподоби звідно бомбардований Мадрид, рішився вернутися до Валенсії. Не треба мабуть додавати, що вернувся він здоров і цілий, вигідним „кадіяком" із швидкістю 140 км. на годину.

Якби так Ерроль Флін увійшов був по цьому оповіданні шофера до ресторану на сніданння, напевно було би то його останнє сніданння...

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

До Всеч. Духовенства і П. Т. Парохіян!

ОСТОРОГА!

При замовленню дзвонів прохаємо уклінно вважати на фірму, в якої замовляєте дзвони, бо ми довідалися, що кількох агентів жидівської фірми Бергера в Станиславові, між іншими Володимир Фельчинський, Вільчинський та Іван Федак розвозять по цілому краю дзвони, вироби того жида, продаючи їх за наші.

Ми поза Калушем і Перемишлем не маємо ніякої лярні, а з жидами зі Станиславова не мали і не маємо нічого спільного.

Парохії, що набули вже дзвони у названого жида, чи його агентів і дістали на них доторічні гарантії, можуть особисто в Станиславові переконатись, що ціла та ліярня поміщається в чужій теж жидівській буді, що її вартість дуже далека від гарантованих сум.

Ліярня дзвонів
БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ
в Калуші і в Перемишлі.

Страхіття китайсько-японської війни.

Після вибуху еспанської революції всі воєнні акції, які розігралися на піринейськім півострові, вважали ріжні мілітаристи експериментом, який дасть змогу випробувати новітню зброю і її наслідки. Еспанську війну вважають військовими маневрами інших держав; на цих маневрах хочуть випробувати цільність зенітної артилерії, вартість летунських бомб та їх вартість нищення і деморалізації противника. Одначе сусідство великодержав, що зберігають міжнароднє право, яке недозволює вживати газів, не дає змоги випробувати і цього жахливого воєнного засобу.

Зате з Далекого Сходу, від безпосередніх свідків китайсько-японської війни приходять вісти, які перевищають і так жахливі описи воєнних кореспондентів.

Підчас летунського наступу на Шангай, діялися на вулицях міста сцени, які могли навести на людину божевілля. Важкі японські літаки прилетіли над місто з такою нагальною швидкістю, що населення не вспіло навіть втекти в безпечне місце. Автім такого місця навіть не було. Бо куди сховатися перед годинниковою бомбою, що пробиває навіть метрову верству асфальту і бетонове склепіння з такою самою грубістю. Така бомба не вибухає при сильнім зударі, з твердою поверхнею, тільки експльодує в точно означеному часі. У віддалі 100 м. не має права вдержатися при життю ніодна людина.

Автор цього жахливого опису, який у пів години опинився на місці повітряної торпеди, побачив несамовитий своїми страхіттями вид. Багато людських тіл лежало на землі роздертих на куснї. Вантажні авта вивозили трупів кудись, щоб їх там поховати. Пожежна сторожа змивала водними струмами потоки крови, що плили вулицями. Якась американська пара згоріла живцем у своїм авті. Бомба, що спричинила таке спустошення, важила 500 кг. і вбила 1047 людей. Аж моторошно стає на саму думку, кілько лиха моглаб накоїти в Европі бомба, що важить 1.000 кг.

—o—

Кілько коштувало відкриття Америки?

На підставі нововідкритих документів можна приблизно обрахувати витрати на виправу до Америки, почату Колюмбом. Король еспанський Фердинанд V. виплачував Колюмбові місячно 230 мараведів, за час його дороги до Індії. Мараведі це були гроші, що за часів Колюмба відповідали нинішній вартости 20 сот. Правда, що гроші мали тоді велику вартість і що так звана „забава" не коштувала ні корабельних капітанів ні моряків нічого. Оба Колюмбові капітани діставали по 150 мараведів і 120 людей залоги кожний від 15 до 20 мараведів. Фльота Колюмба складалася з трьох кораблів, які коштували 50.000 мараведів. Виходить, що ціла виправа, яка принесла Еспанії величезні багатства від нововідкритої Америки коштувала Еспанію страшенне мало.

Нова політична партія в Польщі.

В неділю 10. ц. м. повстала у Варшаві нова політична партія **„Стронніцтво Праци"** з обєднання двох партій: „Хшесьціянської Демократії" з „Народовою Партією Роботнічою". Перед з'їздом представників обох партій єпископ [illegible]ський відправив богослуження, підчас якого кс. Качинський виголосив проповідь політичного змісту. З костела пішли учасники з'їзду походом через місто. По дорозі уладили овацію ген. Галерові, який прийшов опісля на зїзд. Велику політичну промову на зїзді виголосив теж. б. президент Войцеховський, радіючи, що консолідацію польського народу починають від обєднання існуючих партій.

Головою начальної ради нової партії вибрали ген. Галера, головою управи цієї партії вибрали Войтіха Корфантого. На зїзді був теж проф. Ст. Грабський.

Девять днів у Парижі.

II.

Нема мабуть одної ділянки знання чи людського життя, з якої не тільки аматор, але навіть найбільший фахівець не найшов би чогось цікавого для себе на світовій виставі. Багато з них має там навіть глибоку криницю високоцінних інформацій, несподіванок, новин. І так: **Історик** має окремий міжнародній павільон „історичних памяток" з безліччю фотографій, рисунків, гобелінів, вітражів, тощо, також може найти масу „причинків" у багатьох національних павільонах. Згадати хоч би павільон Єгипту і Греції, де сучасність звязана з давниною, а особливо павільон Іраку, де зреконструовано гіпотетично навіть частину старого Вавилону, з храмом, палатою і вавилонською вежою, де поміщено модель храму Іштар, відомого нам з історії, а також з літературної спадщини Івана Франка, де висить посмертна маска одного з сумерійців з долішньої Мезопотамії, основоположників вавилонської культури, тощо. **Мистецтвознавець** може в безконечність студіювати пластичне і графічне мистецтво, малярство, різьбу, архітектуру, гравіюру і декорацію всіх майже часів і народів. Безліч експонатів находить він не тільки у спеціяльних павільйонах, присвячених мистецтву (таких є кілька), але теж з малими винятками в усіх національних павільонах. Скрізь найде він більший чи менший відділ, де представлено дещо (звичайно найзамітніше) з рідного мистецтва. Навіть Португалії чи Перу вважали пунктом амбіції показати світові свої осяги в мистецтві. Як компетентний лаїк — не можу забирати голосу при оцінці тих осягів. Помічав я тільки, що притягали вони увагу відвідувачів, а і сам я виніс [illegible] з павільону Перу не тільки добру память про оригінальну кераміку і тканини, але теж про виставлені там образи, з яких один — Бернардо Рівета „Танець індіян" — досі стоїть мені перед очима.

Натураліст має ботанічний сад, окремий павільон з огородництвом і окремий з фльорою [illegible]. Князівство Монако прикрасило навіть свою виставу такою масою кактусів усіх розмірів і форм до найфантастичніших включно, що ледви таку колекцію зустрічав деінде [illegible] заавтущий ботанік. А в роскішному [illegible], де природа розгортає чудеса свого нефальшованого мистецтва, і примушує вас забути за свій вік та голосно по дитячому захоплюватися, мабуть і справжній іхтіольог може з користю своє знання відсвіжити.

Бібльофіл має не тільки „Ляруса", але також безліч видавничих архитворів і раритетів у десятках національних павільонів. **Педагог** може придивитись чимало в павільонах освіти, аналфабетизму, дитячих захистів, не згадуючи про шкільні кутики зі знимками, цифрами і діяграмами в багатьох національних павільонах. Оглядаючи шкільні лавки з елястичним опертям на плечі у виставовому будинку Фінляндії, педагог напевно зідхне глибоко, мріючи про те, щоб ця новина принялася скрізь у школах. **Соціяльно-гуманіст** може студіювати всі роди соціяльної помочі. **Промисловець** знаходить чимало цікавого в окремих павільонах: купців і промисловців, кооперації і реклями, а поза тим на кожному кроці зустрічає ілюстрацію якогось уступу з економічної географії, експонати виробництва, статистичні дані про експорт та інші інформації. **Інженіри** всіх відмін, **лікарі**, **журналісти** — зрештою навіщо вичисляти фахи, зацікавлені у виставі? Париська вистава охоплює все, що тільки собі уявити можна, дає синтезу осягів людства в перекрою сучасности, віддзеркалює головні пануючі тенденції в усіх царинах, навіть у політиці, підкреслюючи тут і там питоменність нашої епохи — націоналізм, може навіть занадто яскраво.

III.

В усьому тому зборищі чудес є місця, де зідхаєте... за великою порцією устриць, яких консумція — як мене запевнювали парижани української національности — відсвіжує змучені змисли і нíби тому така поширена в Парижі. Хочете скинути з себе ввесь тягар вражінь, що досі абсорбували ваш мозок, зір і слух та зглибити зміст того нового, що нараз перед вами виринає.

Це в першу чергу **„палата винаходів"**, де тріюмфує винахідчивий ґеній людства, багатоіменний і безіменний творець світової цивілізації. Ніде більше не відчув я аж так браку знання французької мови, як саме там, де демонструють шлях, що його пройшло людство від стану примітивности думки і побуту архаїчних часів до сьогоднішного знання і досвіду в усіх царинах. Не розумів я вияснень устних, недоступний був моїй свідомости голос фонограмів та зміст численних написів, що їх скрізь зустрічав як коментарі до досвідів, що їх ріжні спеціялісти переводять на очах глядачів. Тільки оптичні вражіння (експонати, ручні і фільмові покази), підтримувані тут і там інтуіцією або рештками загальноосвітніх студій у часах молодости рятували мою ситуацію в тій палаті знання, що заслуговує на найбільшу пошану людини. Фізика, хемія, математика, астрономія, біольогія, медицина... Скільки неймовірних, просто казкових осягів людського духа маємо в усіх цих ділянках у численному їх розгалуженні, і всі вони доступні глядачам при помочі знаменитого популяризаційного апарату (навіть абстрактна математика!). Скільки безсмертних імен добродіїв людства, світочів всесвітньої науки! І заздро робиться, коли між ними зустрічаєте Марію Склодовську-Курі́є, гордість одних сусідів, чи Іллю Мечнікова (і чи тільки його?), гордість других сусідів, а не зустрічаєте ні одного імени, що славилоб великий український нарід...

В салях астрономії, особливо в окремому **планетаріюм**, не знати, що подивляти більше: геніяльність небесних тіл і цілої сонячної системи, чи глибину думки тих, що ці тіла і цю систему тут представили, затримуючи навіть правильність круження планет довкола сонця щодо часу і віддалі (сонячна система зображена в руху).

Вертаючись від цих небесних чудес до головного входу Трокадеро зустрів я ліворуч при авені Токіо відокремлений новий будинок у роскішному стилі. Це не є виставова ефемерида, як майже всі павільони (навіть німецький, збудований з камінних бльоків, які можна буде розібрати і перенести в друге місце). Це палата, призначена для новітнього мистецтва, покищо вжита до показу **архитворів французького мистецтва** з майже двох тисячеліть. Ці архитвори в кількости 1349 зібрали не тільки з цілої Франції, але випозичили і звезли їх із ріжних музеїв, галерій, приватних колекцій і костелів двох контингентів: Европи та Америки від ленінградського Ермітажу до музею Метрополітан у Ню Йорку. Тут не тільки образи, але і різьба, гравюри (штихи), майстерні золотницькі і срібницькі вироби, гобеліни, цінні рукописи, — коротко: цілість французького мистецького життя всіх поколінь, усіх століть. Колиб Франція не мала на виставі нічого іншого, як тільки цю палату архитворів, то мабуть вже тим булаб закріпила за собою перше місце на виставі. А додайте реґіональну частину, де всі провінції пишаються в усій своєрідній красі від питомого їм стилю павільонів до естетики розміщених експонатів, додайте десятки фахових павільонів, де Франція верховодить, і додайте врешті кольоніяльне її багатство, на Лебединому острові Сени, і тоді не буде у вас сумнівів, що міжнародне „Експо 1937 р." — в половині представляє Францію, її всесторонню велику культуру, її силу і багатство.

В. Несторович.

—o—

Дальша нагінка проти українців.

Нема вже майже дня, щоб усякі польські організації не ухвалювали нових україножерних резолюцій, що разом із протиукраїнською кампанією польської преси витворюють просто нестерпну атмосферу на українських землях у Польщі. Не диво, що всякі такі резолюції польських старшин резерви, оборонців Львова, пеовяків і т. д. про збірну відповідальність українського народу підбехтують юрбу до протиукраїнських ексцесів, що почалися вже минулої неділі у Львові биттям шиб і вивісок українських установ та нападами на прохожих українців.

Як цікавий документ часу слід теж зареєструвати резолюції повітової управи „Звйонзку Стшелецького" у Львові з мин. неділі, в яких вона рішуче заявляє, що „не злякається погроз, ні терору невідповідальних фанатиків, які є платні чужими аґентурами і витревáє непохитно на „кресових" станицях Польщі, зрошених кровю вояків Й. Пілсудського. В обороні приналежности Сх. Галичини до „Мацєжи" — читаємо далі — понесемо кожну жертву, здобудемось на кожне діло, гідне крівавих листопадових днів 1918 р." Вкінці „З. Стшелецкі" висловлює співчуття родинам невинно побиваних поляків і взиває всіх чесно думаючих українців до спільної боротьби з терором та комуною.

Крім того слід згадати, що конференція „Звйонзку Львівських Леґіоністів" приняла минулої неділі у справі т. зв. нормалізації польсько-українських взаємин такі самі резолюції, як принявь недавно „Звйонзек Пеовякуф" у Львові.

По широкому світі.

Китайський уряд заперечує поголоску, що він до свого летунства приймає чужинців.

У **Кенії** (британська сх. Африка) дійшло до кровавих бійок між арабами й муринами.

Індійські мусулмани хотять зорганізувати акцію проти подїлу Палестини.

У **Франції** помер начальний редактор комуністичного щоденника „Юманіте" Кутюріє.

З **еспанські** червоні літаки перелетіли над французьким містом Перпіньян.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.
Адміністрація.

Хроніка Совітської України.

З БУРЯКАМИ ЗЛЕ.

Українська совітська преса бє на трівогу з приводу великих „проривів" на „буряковому фронті". Уряд і партія суворо наказали копати буряки й заразже вивозити, проте бурякосійні области: Київська, Вінницька й Харківська допустилися величезного розриву між буряками, накопаними (а урожай на буряки цього року добрий) і вивезеними, є райони, де досі вивезено тільки 18% накопаних буряків, не звжаючи на наявність коней, волів, автомашин. Буряки, що лежать довгий час на плянтаціях, тратять вагу, якість, їх розкрадають... У цьому не можна не вбачати простого саботажу „націоналістичної погані" і новий голова ради народніх комісарів УССР Бондаренко разом із секретарем Ц. К. партії Косіором поспішають віддати до суду багатьох секретарів районових комітетів партії, голов районових виконавчих комітетів, директорів машино-тракторних стацій тощо за саботаж і шкідництво.

ЧИЖ ДОПОМОЖЕ 25 РОКІВ УВЯЗНЕННЯ?

Досі, як відомо, найдовший час увязнення за совітським законодавством 10 років. Але мабуть такі кари мало впливали, бо московський уряд 2. жовтня ц. р. ухвалив для дальшої боротьби „з шпигунством, шкідництвом, зі спробами організації вибухів, катастроф, підпалів з людськими жертвами й інших диверсійних актів" установити кару позбавлення волі до 25 років.

КІНЕЦЬ КАРІЄРИ ПИСЬМЕННИКА МИКИТЕНКА.

Доводилося вже писати про наближення кінця карієри Микитенка, а ось 3. жовтня справу його розглядало правління спілки радянських письменників України; виявилося, що хоч Микитенко 10 років кермував справами письменницької організації, але весь час вів націоналістичну лінію, був тісно звязаний із „запеклими ворогами українського народу Любченками і Хвилями", виявилося, що він син куркуля, що він всіляко підтримував свого старшого брата-політичного бандита. На підставі цього його позбавили всіх посад і виключили зі спілки. Черговий етап — це виключення з партії і віддання під суд із загрозою застосувати до нього 25-річне увязнення, якщо не щось гірше. Характеристична річ, що на томуж засіданні особливо підкреслювали тяжку злочинність Микитенка письменники, які самі перебувають під підозрінням: Ле, Кириленко, Головко, Усенко, Тичина. Тичина особливо старається довести свою правовірність останніми творами: „Еспанія" з такими поетичними перлинами: „Фашистівська Німеччино, чи ти б не подавилась?, „Шабля Котовського" тощо.

НАЦІОНАЛІСТИЧНА ВОРОЖА РУКА В ПОЛТАВІ.

Спеціяльний кореспондент з Полтави подає до відома московським і київським газетам, що в Полтаві націоналістичні елементи з міської ради дозволили перетворити так звану шведську могилу на сховище для нафти, а музей, де переховувалися памятки з полтавського бою (27. червня 1709 р.) на зерносховище інституту свинарства. Кореспондент закликає викрити ворожу руку, яка робить цю „підлу справу".

І В ОДЕСІ.

З Одеси скаржаться, що гуртки для вивчення нового виборчого закону працюють переважно українською мовою, забуваючи зовсім про обслуговування жидів жидівською мовою. Таксамо лекторське бюро при одеському обласному відділі народньої освіти не робить рефератів жидівською мовою. Зрозуміло, що тут ділає чиясь ворожа націоналістична рука!!

НОВІ СОВІТСЬКІ УКРАЇНСЬКІ ФІЛЬМИ.

Київська кіностудія випускає декілька нових фільм: „Багата наречена" — тема фільми: показ колгоспного села, „Запорожець за Дунаєм" і кольорову фільму „Сорочинський ярмарок" за Гоголем. Фільму оформлює архітектор-мистець Кричевський. У с. Сорочинцях зняли вже чимало масових сцен. На території кіностудії готують декорації для знимання ярмарку та садиби Цибулі. Випускається також хронікальна фільма „Квітуча Україна" з 7-ох розділів, у яких буде показана боротьба за жовтень і соціялістичне будівництво на Україні за 20 років. Варт би було побачити, як там цвіте Україна?!

НАРОДНІ ТАЛАНТИ.

На Кремінчуччині має велику популярність молодий композитор-колгоспник Безнос. Пісні, що їх він складає, співають по багатьох селах. Дуже відомий там теж старий колгоспник Трюх, який майстерно виробляє добрі бандури.

В колгоспі „Гігант" Дніпропетровської области створено ляльковий театр. Репертуар театру складається виключно з народніх казок.

Після трьохмісячних вистав по СССР повернувся до Києва український державний жіночий хоровий ансамбль. Він мав всюди великий успіх.

КОЦЮБИНСЬКИЙ ПО РОСІЙСЬКИ.

До 25-річчя з дня смерти Коцюбинського московське видавництво „Академія" випускає роскішно оформлений однотомник вибраних творів Коцюбинського в перекладах російською мовою.

Л.

ВОЄННИЙ СТАН ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 11. 10. ПАТ. На основі рішення парляменту президент Бразилії підписав декрет у справі воєнного стану на цілій території Бразилії. Введення воєнного стану домагались від довшого часу військові сфери і міністерство справедливости, бо дійшли до переконання, що в останніх трьох місяцях (коли воєнний стан скасували) комуністичні агітатори розвинули оживлену діяльність між населенням заповідаючи комуністичну революцію ще перед січневими виборами. Уряд приступив негайно до енергійної боротьби з комуністами. Поліція арештувала кільканацять міжнародніх комуністичних агентів і провідників, в яких найшла багато документів і великі грошеві суми.

—o—

НОВИНКИ.

— **Замовляйте Великий Співаник Червоної Калини!** Монументальний збірник 229 найкращих пісень стрілецьких, історичних, побутових та обрядових на хори мішані, мужеські та жіночі в обрібці всіх наших відомих композиторів — за редакцією д-ра З. Лиська. Це широкий і підібраний репертуар для великих концертів, принагідних свят та інших хорових виступів. Це книга пісень, без якої не обійтись ні одному знавцеві чи прихильникові рідної пісні. Тверда тривка оправа. Ціна зол. 28.50, опакування і порто 1.— зол. Замовляти в „Червоній Калині", Львів, вул. Зіморовича ч. 12, почт. скрин. 43.
1755

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського**, Львів, пл. Капітульна 3. 1., телефон 254—46.

— **Концерт муз. творів на два фортепіяни.** В неділю 17. жовтня відбудеться в малій салі Лисенка вечір муз. творів на два фортепіяни у виконанні **Тараса Шухевича і Романа Савицького.** Є це в українськім концертовім житті перший цього роду вечір, тому надіємося, що ним зацікавляться ширші круги нашого громадянства. В програмі твори: Бузонія, Шумана, Сенс-Санса, Дебісія й ін. чільних представників світової фортепіянової музики. Початок в год. 19.30 веч.

— **Українські авдиції в цьому тижні.** Львівське радіо передає і в цьому тижні дві українські авдиції. Буде це у вівторок 12. ц. м. в год. 18.10—18.20 гутірка українською мовою інж. Хариті Кононенко п. з. „Фахова освіта" та негайно після неї в год. 18.20—18.40 фортепіяновий речітал відомого нашого піяніста Романа Савицького, що відіграє „Польонеза Ас-дур" Лисенка, „Листок до альбому" і „Прелюдію е-моль" В. Барвінського та „Інтермеццо" Н. Нижанківського. В середу в год. 13.45—13.55, як звичайно, тижнева ґазетка під ред. М. Ковалевського з Варшави.

— **Хуліганські виступи ендецьких боївок.** В неділю між год. 1—2 попол. ґрупа міського шумовиння під кермою ендецьких проводирів повибивала шиби в деяких українських установах і крамницях. Розбили вони шильд у книгарні Наукового Т-ва ім. Шевченка і в крамниці Маслосоюзу в Ринку. На вул. Руській розбили шильд у „Доставі" і в крамниці Устенського та в крамниці Фортуни Нової. Інша ґрупа розбила шильди Маслосоюзу при вул. Сапіги. Ще інша „лицарська" ґрупа напала на вул. Личаківській на якогось хлопчину у вишиваній сорочці та побила його до крови. Ці вуличні виступи є немов інавгурацією нової ендецької партії „Партія Праци".

— **Наукові сходини львівського відділу Союзу польських книговодів** відбудеться в середу 13. жовтня в год. 19.15 при вул. Булярда 5. На сходинах відбудеться реферат „Бугальтерія звичайна і подвійна в освітленні рішення Н. Т. А", д-ра Ю. Басехеса.

— **Новий шеф прокуратури у Львові.** Дотеперішній прокуратор окружного суду в Коломиї д-р Юлій Гольчевський обняв уже урядування як шеф прокуратури окружного суду у Львові. Прокуратором окружного суду в Перемишлі призначений прок. Закшевський зі Самбора.

— **Грушки на вербі... але правдиві.** До нашої редакції зголосився п. Н., який приїхав із Підгаєць і привіз нам правдиву чудасію... грушку на вербі. У руках тримав наш гість галузку верби, з якої звисали малі овочі-грушки. Цю галузку зірвав п. Н. у Підгайцях у давньому дворі тепер розпарцельованому) коло залізничої стації. Яким чудом виріс цей дивогляд природи — не міг наш інформатор оповісти. Імовірно давній власник двора защіпив дичку грушки на верби і його експеримент, видно, повівся. Тепер

стара пословиця, мовляв, „обіцює грушки на вербі" має зовсім реальні підстави. Зокрема і в нашім політичнім життю обіцяні „грушки на вербі" набирають тепер окремого значіння.

— **Львівська хроніка.** Невідомий справник систематично крав фляшки з магазину Львівських Броварів при вул. Клепарівській. Усіх фляшок украдено 5.000 на суму 900 зол. — Іван Букар, нічний сторож пострілив підчас забави зі страшака 4-літнього синка Розалії Грицак, сторожиха і легко ранив його. — На вулиці Легіонів зударилися в неділю дві таксівки. Авта ушкоджені, одначе жертв у людях не було. — Підчас поліційної облави, що її перевела поліція у середмісті, арештували 13 осіб. — До пральні Л. Роттера (Ткацька 7) вломилися злодії і вкрали мужеську гардеробу вартости 1.000 зол.

— **Автобусова ждальня.** Жовківське автобусове підприємство урухомило у будинку Ремісничої Палати у Львові першу автобусову ждальню, білетову касу та переховувальню клунків. Як новість впровадили т. зв. „місцеві білети", себто, що не продають більше білетів, як дійсно є місць в автобусі.

— **200 селян звільнили** із ряшівської вязниці. Тепер сидить ще в тій вязниці коло 50 селян, арештованих за відомі події підчас селянського страйку. Небавом почнуться проти тих селян судові процеси.

— **З револьвером до скарбового уряду** у Варшаві прийшов торговельний підприємець Мощинський і зголосив свою рекламацію проти вимірeного податку. В одній менті схвильований Мощинський витягнув револьвер і загрозив начальникові уряду смертю. Загонистого платника податків арештували. Цікаве, що на начальника уряду Бурграфа нападали вже двічі клієнти.

— **Крадіж із поштового амбулянсу.** Коли поштовий амбулянс їхав зі Сарн до Рівного, хтось украв з амбулянсу 32 тисячі золотих. Поліція почала слідство. Здається, ті гроші зрабували невідомі особи підчас транспорту скриньки з грішми вже в місті Рівнім.

— **Б. англійський король у Берліні.** Князь і княгиня Віндсор приїхали в понеділок 11. ц. м. до Берліна в год. 8.45. На двірці привитав їх мін. д-р Лей і сотник Відеман, адютант канц. Гітлера. Маси народу уладили княжій парі овації. Кн. Віндсор з дружиною побуде в Берліні 12 днів, щоб оглянути найважніші промислові осередки Німеччини.

— **Краєва хроніка.** У Тисьмениці пов. Товмач найшли біля мосту 25-літнього Антона Кривенчука з розбитою головою, так що мозок виплив йому. — У Почапах пов. Золочів невідомі бандити здерли стріху зі шопи Петра Гулика, де він спав, поранили його ножем і забрали в нього 15 зол. — У Богданівці пов. Зборів хтось збудив сплячого Михайла Свірського, а коли цей вийшов до сіней, вистрілив до нього з револьверу, одначе не вцілив. — В долині Пруту трапилося кілька злочинних подій. Перед кількома днями вбили в білий день у Делятині промисловця з Надвірної Чепелевського. — Злодії вломилися до мешкання інж. Гувена у Ворохті і вкрали футра та біля. — У поїзді Станиславів—Ворохта якісь злочинці вкрали купчисі з Татарова клунок з товаром.

— **Англійський льорд у Галичині.** На полях між Ланцутом і Глуховом осів на власнім літаку льорд Еплі, що приїхав у гості до ордината Альфреда Потоцького.

— **Вкрали „Мойсея" у Німеччині.** Із ляйпціґського музею вкрав хтось образ Мойсея з таблицями заповідей і жидівським народом, що його намалював славний маляр Лука. Кранах. Вартість образу того, що має вже 400 літ, оцінюють на кількадесять тисяч марок.

— **Мадярщина хоче Габсбурґів.** Велику сензацію викликала промова провідника дрібних хліборобів пос. Екгардта в Корменс, який рішуче заявився за поворотом Габсбурґів на мадярський престіл. Хоч пос. Екгардт є провідником опозиції — його промови вислухали представники лібералів, християнсько-суспільної партії і провідник монархістів гр. Шіярагі.

— **Залізничі катастрофи.** Недалеко двірця Ре́тіро в Арґентині вдарилося два особові поїзди. Кількадесять осіб ранених, з того 11 тяжко. — Минулої неділі вдарився в Шотляндії самохід з поїздом і почав горіти. Згинуло 5 осіб, 6 тяжко ранених.

Зі судової салі.

ВІДГОМІН СТАТТЕЙ „НОВОГО СЕЛА" ПЕРЕД СУДОМ.

В понеділок 11. ц. м. відбулася апеляційна розправа проти відповідального редактора „Нового Села" інж. Віктора Воробця за статті проти дирекції Центросоюзу. Як відомо, суд І. інстанції засудив ред. В. Воробця за зневагу членів дирекції Центросоюзу на 4 місяці арешту з припиненням і 100 зол. гривни та на заплату коштів. По апеляційній розправі суддя Мединський затвердив присуд окружного суду.

—o—

З концертової естради.

КОНЦЕРТ МАРІЇ СОКІЛ.

І знову почули ми Марію Сокіл. Цим разом співала наша артистка українські народні пісні в сучасній обрібці. Вже сам помисл зіставлення таких опрацювань є оригінальний; була можливість приглянутися, як кожний із наших композиторів інакше підходить до народньої пісні і як проте всі вони мають щось спільне, одну „українську" атмосферу, яка їх вяже.

Програма почалася знаними творами В. Барвінського: Ой зійди, зійди, Ой ходить сон, Косарі. Опісля мали ми милу несподіванку: вперше чув Львів дві пісні в опрацюванні Михайла Тіца, сучасного композитора з Вел. України. Вони цікаві як самі собою, так і своїм опрацюванням. Дальше йшли знані вже лемківські пісні Миколи Колесси, що нагадували подекуди Словаччину (перша). Першу частину концерту закінчили чотири нові пісні в опрацюванні Антона Рудницького. Рудницький тут зовсім тональний. Походження тих пісень із ріжних сторін України (пісня полтавська, бойківська, гуцульська, кубанська) і підхід до них причинилися до ріжнородности тої точки. „Жартівлива пісня" дійсно повна гумору, як і „Задумав дідочок" Юлія Мейтуса з другої частини програми.

По павзі прийшла черга на композиторів з Вел. України. Борис Лятошинський і Віктор Косенко знані у нас. „Закувала зазуленька" Косенка, дуже цікава. Зате Богуславський і Фоменко — сучасні передовики Рад. України — вже не такі. Вони опрацьовують сольову пісню на спосіб наддніпрянських хорів, де багато довгої „гори". Станислава Людкевича цим разом репрезентували 2 річи: „Я в кватиронці сиджу" і лекшого укладу „Про ніженьки". Обі річи знані у нас вже і мають своє місце в галицькій творчости, як і надзвичайно мила пісня З. Лиська „Не стій вербо". Концерт закінчився чотирма піснями в обрібці Л. Ревуцького. Всі чотири дуже цікаві й гарні. Кожна творить для себе замкнену цілість, кожна інакша — у своїй формі. Особливо приємно було послухати популярніших річей: „Як ми прийшла карта", „На вулиці скрипка грає" і подивляти автора, що з них потрапив зробити.

Цілий вечір мав дуже симпатичну, чисто мистецьку атмосферу. Вже сама мала саля Музичного Інституту ім. Лисенка надає той тон Та в першу чергу заслугу тут має Марія Сокіл. Її дбайлива праця над кожною піснею в нюансах і в цілости, подання драматичного змісту кожного твору та передовсім естетика викону — ось головні прикмети артистки.

Нелегке завдання мав і акомпаніятор п. Антін Рудницький, якого роля як співвиконавця була зовсім на місці. **Д-р Е. Цегельський.**

ЮРІЙ ЧАПЛІЦЬКИЙ.

Перед своїм виїздом до Америки на оперовий сезон артист польських та закордонних сцен, баритон Юрій Чаплицький, виступив із своїм прощальним концертом разом із танцюристкою Льодою Галямою у Львові, в салі Польського Музичного Т-ва. В програму вечора входили оперові арії італійські та німецькі і пісні італійські, польські та російські. Добір арій і пісень був такий поважний і багатий, що в інтерпретації такої міри артиста, як Ю. Чаплицький, цей вечір став справжнім духовим бенкетом. Широкий діяпазон його чисто металічного, незвичайно культурного голосу місцями поривав слухачів, які довгими, горячими оплесками виявляли своє захоплення. В арії Вольфрама з Ваґнерового „Тангайзера", в „Андреа Шеніє" Умб. Джіордана мистець був незрівняний: він зумів першій надати повний драматизм ваґнерівський, другій — ліризм італійський. У піснях, таких як „Тумани" Респіґія, чи „Степю іду я уннлой" Гречанінова, Чаплицький в інтерпретації виказав високу культуру та чуття. В орудуванні голосом, фразуванні, розподілі рівного віддиху, та в першу чергу своєю музикальністю заслуговує Ю. Чаплицький на те, щоб його зарахувати до найкращих оперових співаків сучасного мистецького світа. **М. О.**

ЛЬОДА ГАЛЯМА.

Музика танок і спів ділають найсильніше і находять найкращий вислів, коли вони зєднені разом або коли себе взаємно доповнюють. І хоча деякі сучасні танкові композитори у своїм невтомнім шуканні все нових форм і напрямів намагаються освободити танок від музичної залежности та поставити його як зовсім самостійне мистецтво, то загал театральних і концертових бувальців не має зрозуміння для їхніх деколи високо культурних змагань і не хоче змушувати себе, щоб зрозуміти ці гіпер-інтелектуальні танкові твори. Льода Галяма не належить до цієї сфери мистців та не пробує йти на тяжку і непевну дорогу „візіонерства". Її танок — це „мистецтво для всіх", що бавить, вдоволяє, часом і захоплює ріжнородну театральну публику.

В суботу виступила вона у Львові у спільнім концерті з баритоном Е. Чаплицьким і піяністом Г. Ґінсберґом. Та коли порівняємо давніші виступи Галями із теперішнім, то здається нам, що час буйного розквіту і творчої сили передової польської танечниці і б. прімабалеріни варшавської опери тратить звільна свій блеск і свіжість, а артистка зачинає вже жити з відсотків колись нагромадженого мистецького капіталу. Всеж таки не можна заперечити, що Галяма є зовсім у досконалій формі, має танкову техніку високої кляси, та передовсім прекрасно опановує скоки із рвучкими рухами ніг.

Найкраще виходять у неї пародії на народні мотиви — барвний фолькльор у кривому дзеркалі, при широкій скалі справді дотепних виразових засобів. Добре і певно почуває себе Галяма також у ґротесці, де може все пописатися силою своїх пружних мязів та акробатичними тріками, на які публика реаґувала невгаваючими оплесками. „Аіда" Вердія була би може зробила сильніше враження якби її танкову інтерпретацію можна було підсилити світляними ефектами. І взагалі всі сценічні танки й балетові ґрупи, головно легкого ревіового жанру, невиконувані у стилевих туніках, але у барвистих, нераз майже маскарадових костюмах, які в міру потреби обнажують тіло та вимагають нераз дивачної характеризації обличчя, повинні користуватися кольористичним супроводом рефлектора, що також дуже вдатно підтримує оману танкового явища і викликує бажаний настрій. Легко, імпресіоністично підхоплена пастеля „Вальс" Крайслера і темпераментом розбурхана „Пристрасть" Мошковського закінчили танкову програму Льоди Галями, з якою вона вибирається на концертове турне за границю.

При фортепіяні знаменитий піяніст д-р Генрих Ґінсберґ. **М. Пастернакова.**

—o—

Листування Редакції.

В. Наглоч: Згода.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Р. Д. Савчак: НА РОЗПУТТІ. Історія одної родини. З передмовою Л. Нигрицького, Українська Бібліотека, ч. 57. Львів 1937, стор. 128.

Лука Луців: АВҐУСТ ХАРАМБАШІЧ І ТАРАС ШЕВЧЕНКО. Відбитка з Записок Н. Т. Ш., том CLV. Львів 1937, стор. 20 вел. 8°.

ЖУРНАЛИ:

ШЛЯХ, релігійно-громадський час. для народу. — Луцьк, р. І. ч. 6. з 1. X. 1937.

КАМЕНЯРІ, двотижневик української побутової молоді. Львів, р. VI. ч. 16, 17, 18 і 19.

ХЛІБОРОБСЬКА МОЛОДЬ. Львів, р. IV. ч. 9 (35) за вересень 1937.

СВІТ ДИТИНИ. Р. XVIII., ч. 10 за жовтень 1937.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Р. XVII., ч. 2 за жовтень 1937.

РІДНА МОВА, науково-популярний місячник. Варшава, вересень—жовтень 1937. Р. V. Ч. 9—10. Зміст: І. Огієнко: Українська церковна термінологія в мові польській. А. Пушкін: Рідна мова. І. Огієнко: Складня української мови. М. Частини речення пояснювальні 3. Прикладка (апозиція). Мґр. Ів. Ковелик: Характеристика стилю В. Стефаника. Ів. Огієнко: Лайка українського народу. роман Уласа Самчука „Кулак". Проф. П. Кривоносюк: Марко Черемшина, в десятиліття смерті автора „Карбів" і „Село вигибає". Сава Крилач: Іменники збірні. Д. Новосад: Український інтеліґент і рідна мова. Життя слів. Світлій памяті Домініки Огієнкової. В. М. Л.: Рівномовні обовязки. М. Ічнянський: Чому? Дописи Прихильників рідної мови. „Рідне Слово". Від Адміністрації.

СІВАЧ, місячник присвячений проповіди і катехизі. Львів, жовтень 1937. Р. II. Ч. 10. Зміст: о. П. Мриглод: Проповідь на Нед. XV. після Зісл. св. Д. — о. М. Угорчак: Проповідь на Нед. XVI. п. Зісл. св. Д. — о. Вол. Рабій: Пропов. на Нед. XVII. п. Зісл. св. Д. — о. А. Ґалендюк: Про високе завдання учителя релігії. — о. П. Дз.: Катехизи для II. кл. всел. шкіл. — о. Вас. Попадюк: Вступна реколекційна наука. — о. І. Цимбала: Слово над домовиною бл. п. о. Гр. Плакиди. — Перша станова наука — для мужчин. — Рецензії.

ШЛЯХ МОЛОДІ. Вільня 1937. Год. IX.

Театри.

Великий Театр:

Вівторок 12. Х. год. 8. веч. Мадярська Орхестра Циганських Хлопців.

Театр Ріжнородностей:

Вівторок 12. Х. год. 8. веч. „Небесні альботники“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

РОГАТИН:
12. Х. Ніч під Івана Купала.
13. Х. Ордана.
14. Х. Довбуш.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЯВОРІВ:
12. Х. Хмара.
13. Х. Маруся Богуславка
14. Х. Гейша.
15. Х. Воскресення
16. Х. Гимн нужди.
17. Х. Ніч під Івана Купала.

СУДОВА ВИШНЯ:
18. Х. Хмара.
19. Х. Маруся Богуславка

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Дальматія: Рагуза, Спалято, Трстено“.

КІНА.

АПОЛЬО: „Народини зорі“ (Гейнор, Мерч, Менжу).
АТЛЯНТИК: „У сітях розвідки“.
ВАНДА: „Тайна бригада“, „Любовні несподіванки“.

ГРАЖИНА: „Шлях до Ріо“.
ЕВРОПА: „Пропащий овид“.
КАСІНО: „Капітан Тейльор“.
КОПЕРНИК: „Знахор“ на осн. повісти Доленги-Мостовича.
МАРУСЕНЬКА: „Весельчак“.
МЕТРО: „Помста Джона Ельмена“.
МІРАЖ: „Маерлінг“.
МУЗА: „Місячна соната“.
ПАКС: „Пісня її матері“ з Мертою Егерт.
ПАЛЯС: „7-ме небо“
РІЯЛЬТО: „Бен Гур“ з Рам. Новаром.
РАЙ: „Нестерпна дівчина“ комедія.
СВІТ: „Генерал Сутер“ і „Білий янгол“.
СТИЛЕВЕ: „Заборонене щастя“ і ревія
ТОН: „Одна на мілион“ із Сонею Гені.
УТІХА: „Простак“ і ревія. „Ловець пригод“.
ХИМЕРА: „Сім поличників, сім цілунків“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 12. жовтня 1937.

6.15—8.00 Раніший авд., 11.15 „На ярмарку“ авд. для молодших дітей, 11.40 Ліст із гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полуднева авд., 13.45 Легка музика з гр. пл., 14.00 Верді: III. дія з оп. „Аїда“, гр. пл., 14.45 Серед бойових гаїв, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Ольбрахтові лицарі; Музика з пл., 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Цікаве з пятьох частей світа, авд. для старших дітей, 16.05 Огляд фін. актуалій, 16.15 Сальон. орхестра, 16.50 Гутірка, 17.00 Польські вольонії в глибині Парани, 17.15 Солісти: форт., віол., 17.50 Лови на дику птицю, 18.00, 18.50 Спорт. **18.10 Про фахову освіту, гутірка в українській мові, виг. інж. Харитя Кононенко. 18.20 Фортепіяновий рецітал Романа Савицького (Лисенко: Польонез Ас-дур, Барвінський: Листок до альбума, Прелюдія е-моль, Н. Нижанківський: Інтермецо. Резерва: Мала суїта.** 18.40 Моршин восени. 18.55 Програма на завтра. 19.00 Безсмертні книжки: Іліяда і Одисея, рецитації фрагм., 19.30 Конкурсова авдиція, 19.50, 19.55 Гутірка, 20.00 Віденські дівчата, квартет, 20.45 Веч. денник, 21.00 Маскані: „Мандрівник Зането“ оп., 22.00 „Я чи він“ літер. дискусія, на осн. Андре Мороа, 22.30 Танк. музика з пл., 22.50 Ост. вістки, 23.00 Концерт бажань.

Середа, 13. жовтня 1937

6.15—8.10 Ран. авд., 11.15 Оповідання для молодших дітей, Музика з плит, 11.40 Дебісі: Мала суїта, пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. авд., 13.45 Інф. газетка в українській мові, 13.55 Легка музика з пл.; у перерві в год. 14.40 Конкурс авд. ККО, 14.55 Льв. біржа, 15.00 Ольбрахтові лицарі, Музика з пл., 15.20 Біжучі вістки з міста і провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Хвилина питань для старших дітей, 16.00 Вчимося говорити, 16.15 Із творчости Желенського, камер. концерт, форт., скрипка, 16.50 Гутірка, 17.00 Легка кавалерія, 17.15 Танки ріжних народів, орх., 17.50 Хвилина бюра студій, 18.00, 18.50 Спорт, 18.10 Шубертів портрет (китиця мельодій з плит), 18.20 Театр Уяви: „Альба Реджіна“ молдавська легенда на осн. Кармен Сільви, 18.55 Програма на завтра, 19.00 „Батерія“ баталіст. нарис, 19.20 Нар. пісні у вик. хлоп. хору, 19.35 Позитивні вартости песимізму, 19.50 Гутірка, 20.00 Розр. концерт; у перерві в год. 20.20 Куток гумору, Лужицькі казки і приповідки, 20.45 Веч. денник, 20.55 Гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, форт., 21.45 Чвертьгодинна поезії, 22.00 Концерт: музика до творів Шекспіра; 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танк. музика з плит.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 12. жовтня 1937.

БЕРЛІН 15.00 Фільм. мельодії, 18.00 Розр. музика, БУДАПЕШТ 12.05 Концерт симф. орх., 17.15 Карнавал Шумана, 18.30, 19.0, 20.00, 21.00, 22.00 „Трістан і Ізольда“ оп. Вагнера, 22.45 Циг. музика, ВІДЕНЬ 15.15, 16.50 Для дітей, 17.20 Спів, Ручка альт, 17.40 Форт., 19.40, 20.00 Нар. пісні, 20.10 Орх., спів, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00, 19.10 Музика, 18.00 Форт., КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО 17.15 Віол., 19.00 19.53 21.00 Муз., 22.00 Комедія, ПРАГА 12.75 Орх. концерт, 18.10, 18.25 Солісти, 20.20 Вол., 22.25 Суїта в давньому стилі Ірака, РАДІО ПАРІ 20.00 Форт., 20.15, 20.45 Спів, РИМ 21.00, 22.00, 23.00 „Люїза“ оп. Шарпентіра.

Середа, 13. жовтня 1937.

БЕРЛІН 14.15, 15.00 Розр. музика, 17.00 Солісти, 19.10 Романтичне попурі, 21.00 Концерт орх., форт., БУДАПЕШТ 12.05, 21.20 Циг. музика, 18.15 Віол., 22.10 Форт., ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.30 Бітнерові твори, солісти, 19.35, 20.00, 21.00 Симф. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Муз. всячина, 22.30 Соната д-дур Нардінія, МІЛЯНО 19.00, 19.50, 20.30, 20.40 Музика, 21.00, 22.00 „Алькасіно е Ніколета“ муз. казка Барбієрія, ПРАГА 14.00 Твори Фібе, солісти, 18.05 Пфайферові пісні, РАДІО ПАРІ 19.00 Гумор, 21.30, 22.00, 23.00 „Ле Комт д'Орі“ оп. Россінія, РИМ 21.00 „Дантон“ ком. Форцана, 22.15 Розр. концерт.

За редакцію відповідає Олександер Костик — Видає Видавнича Спілка „Діло“ — З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.